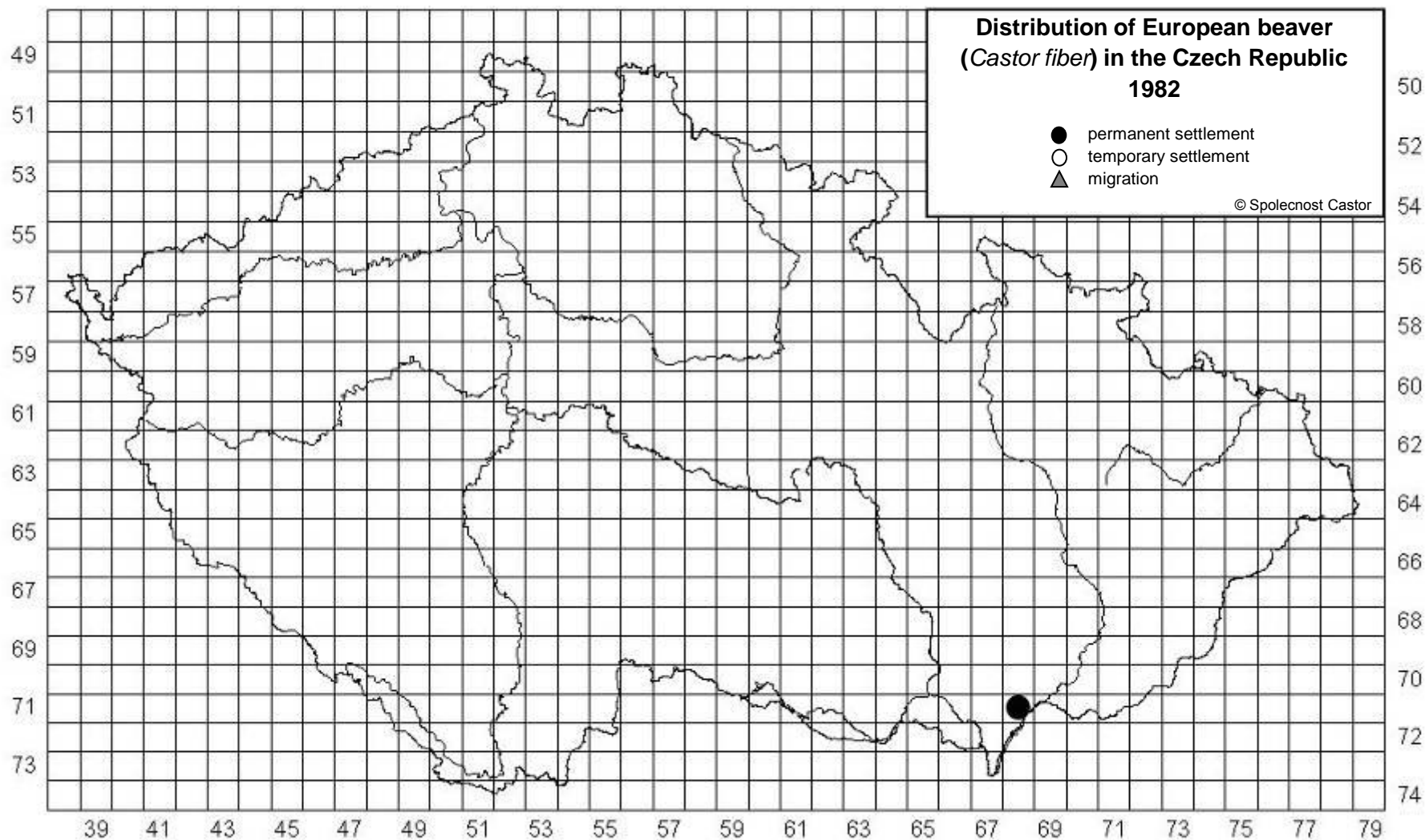

Bobr evropský na Moravě: stav populace, konflikty a aktuální i plánovaný management

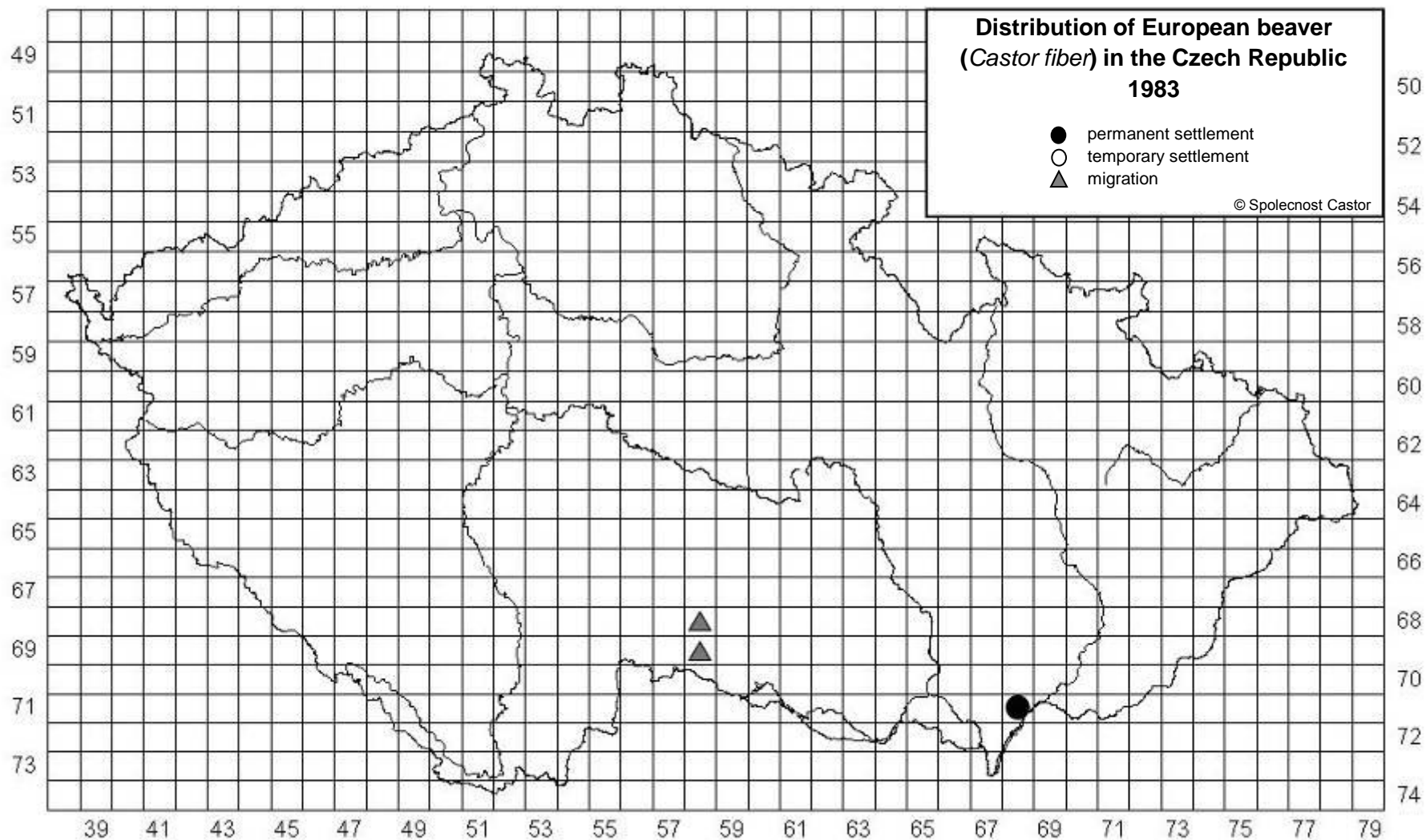
*Vlastimil Kostkan, Jana Laciná, CONBIOS s.r.o.
s přispěním dalších kolegů*

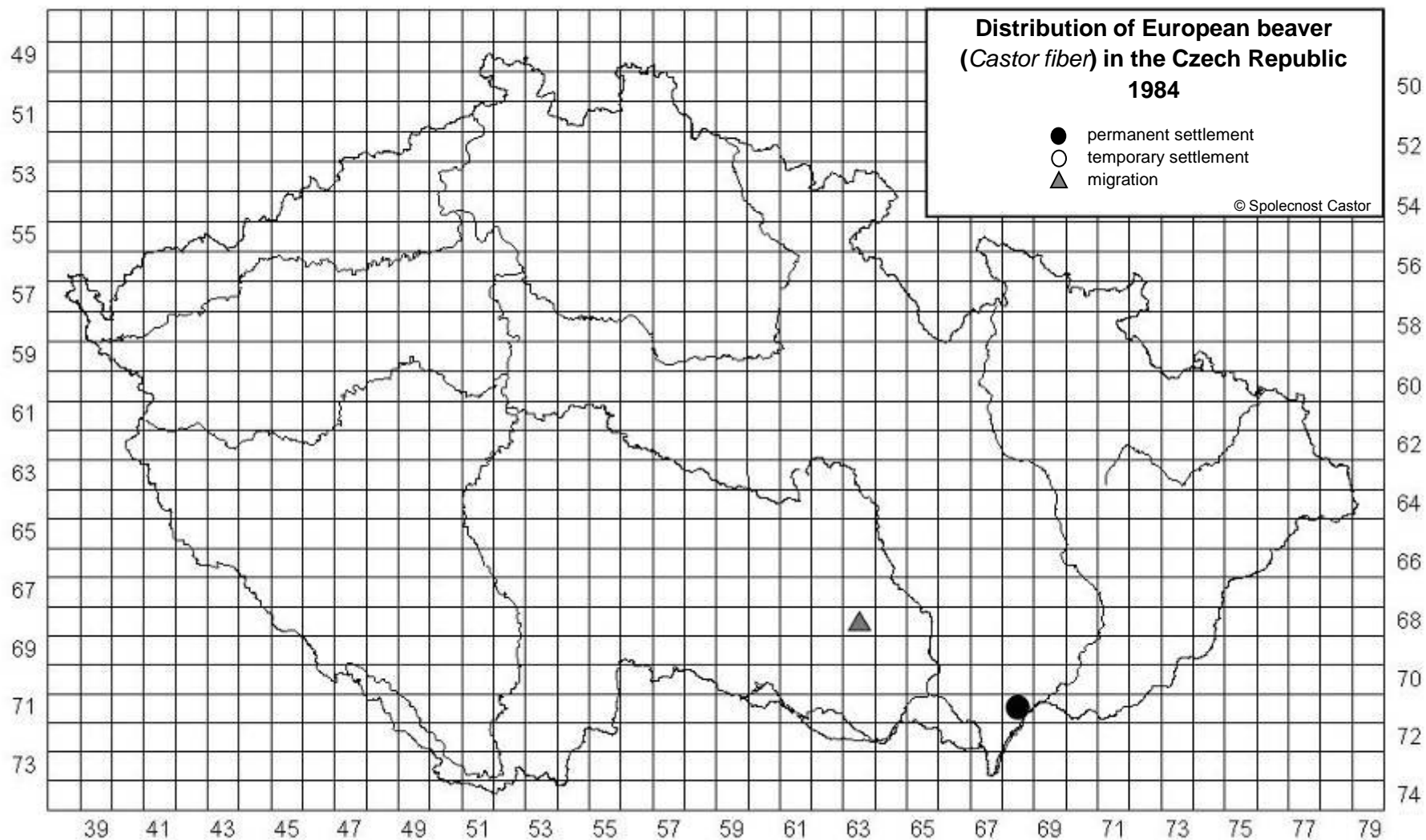

Management péče a předcházení škodám na hraničních vodách, Poštorná, 14. – 15. května 2014

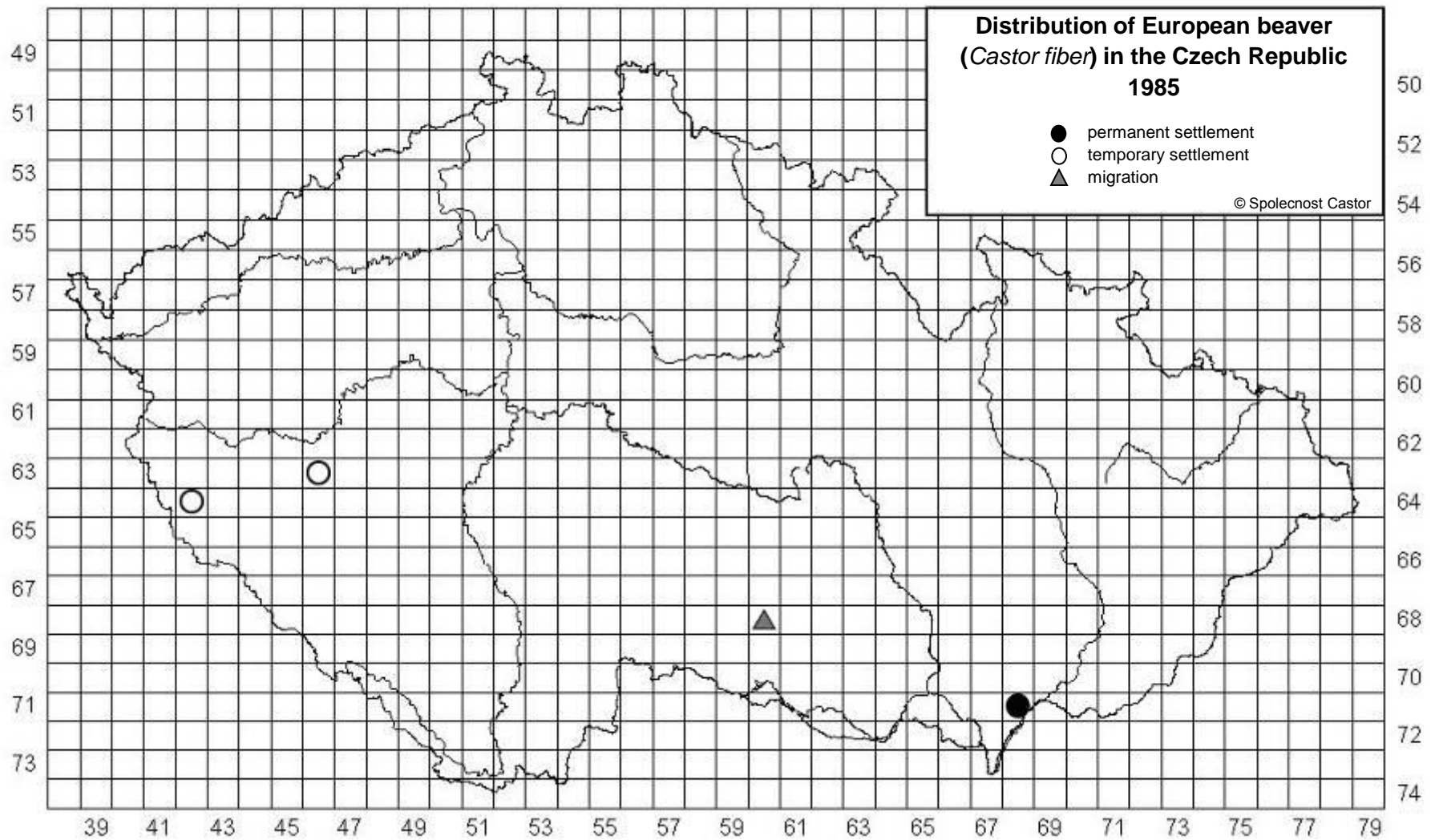

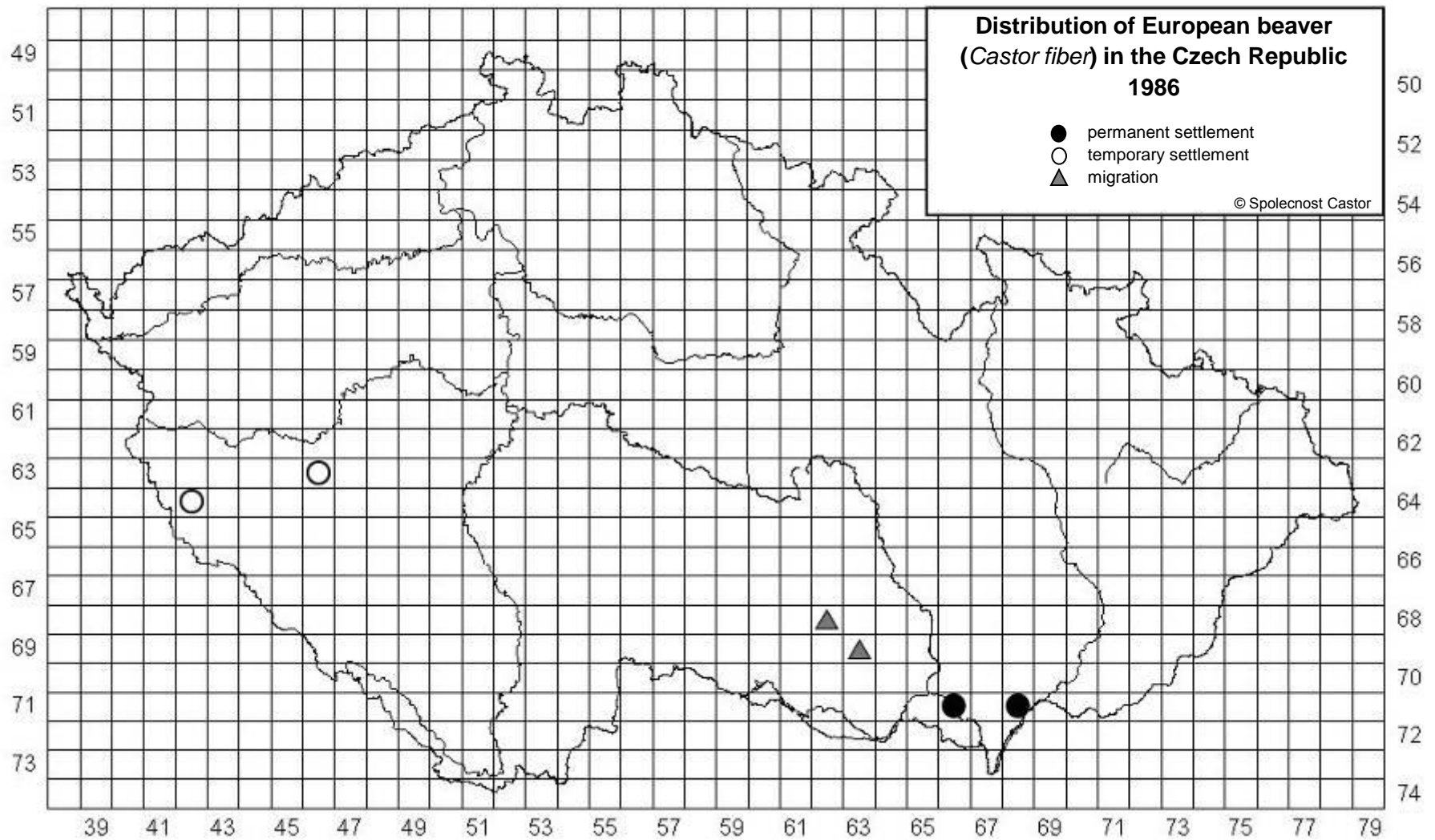

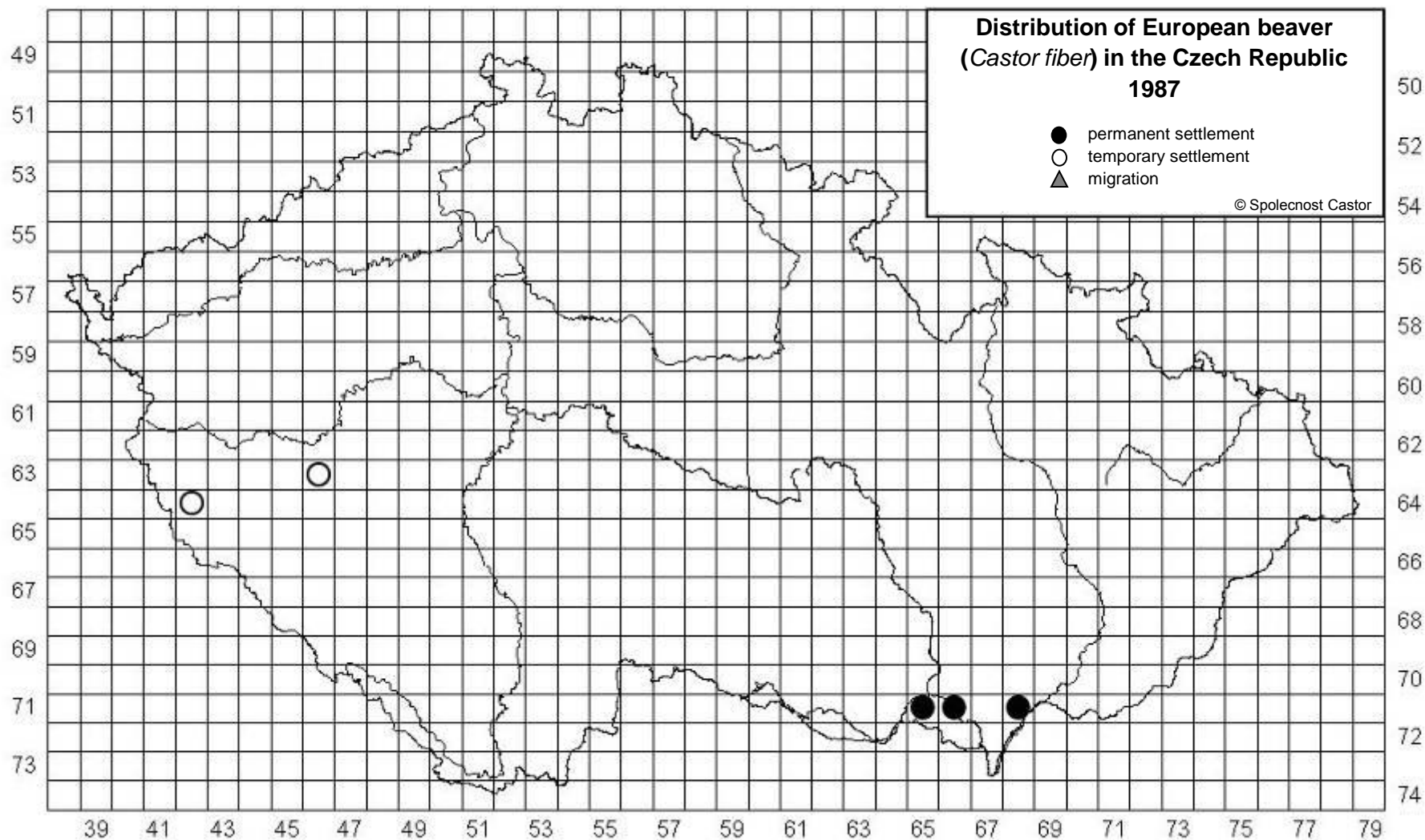

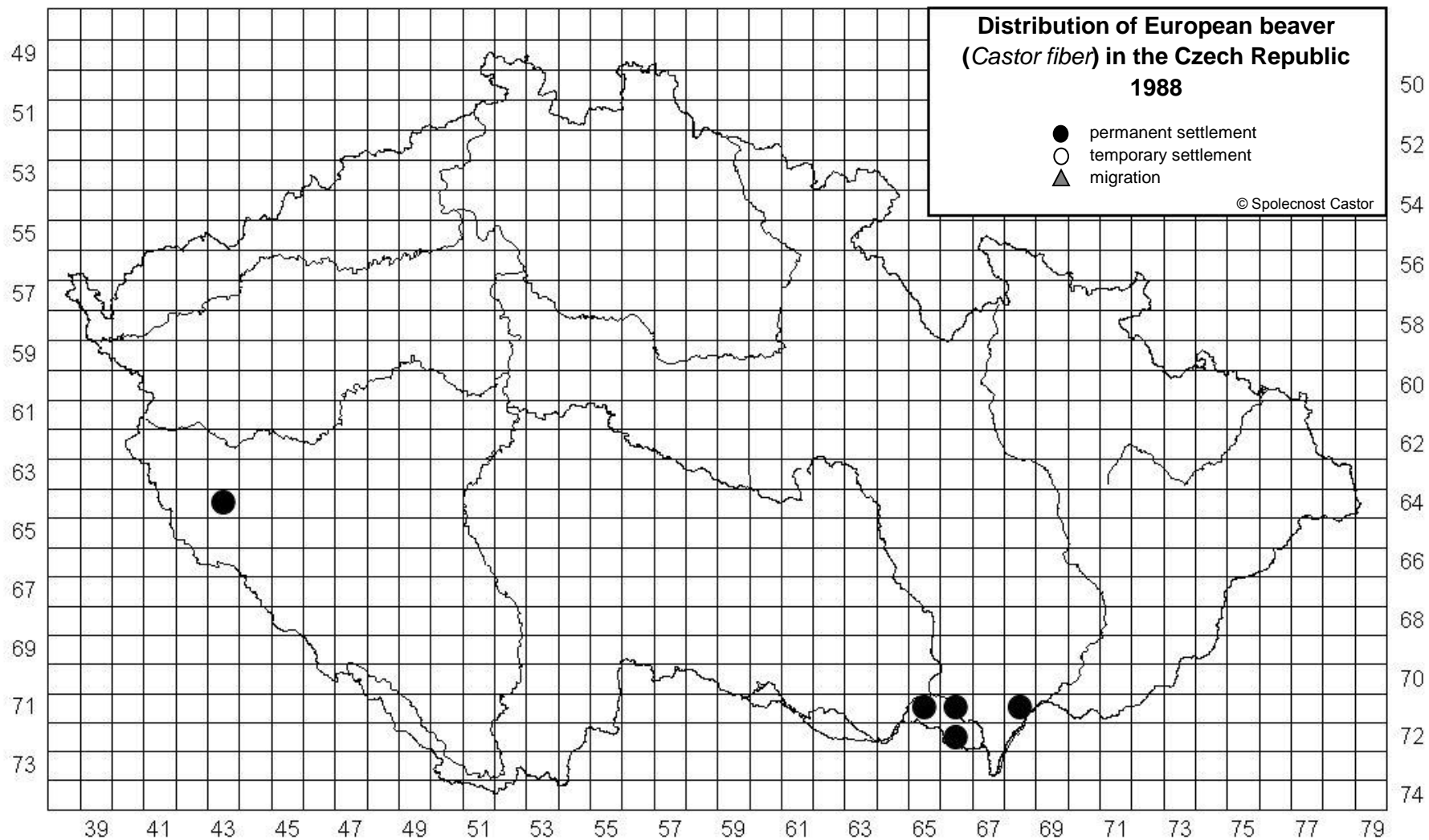

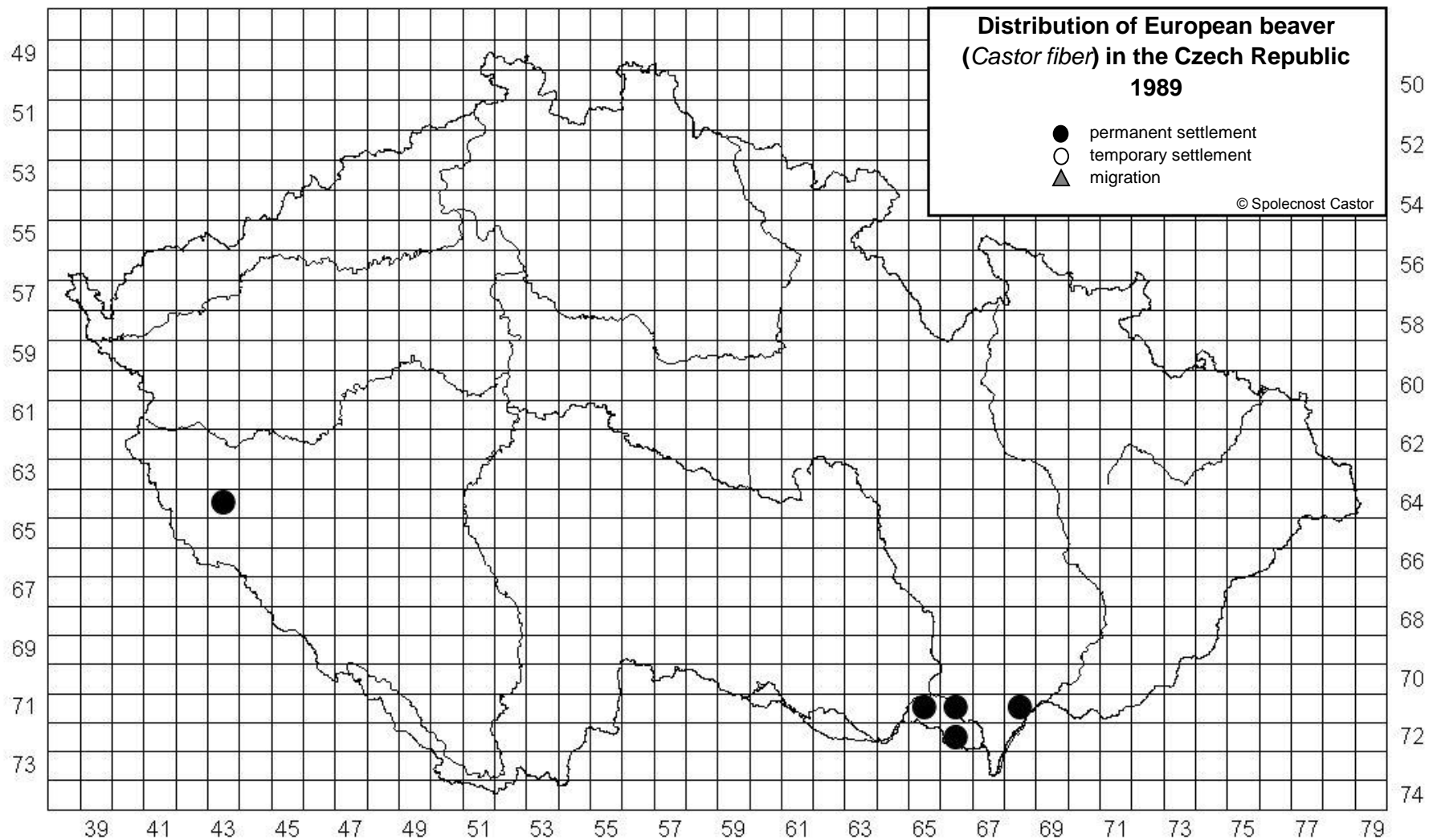

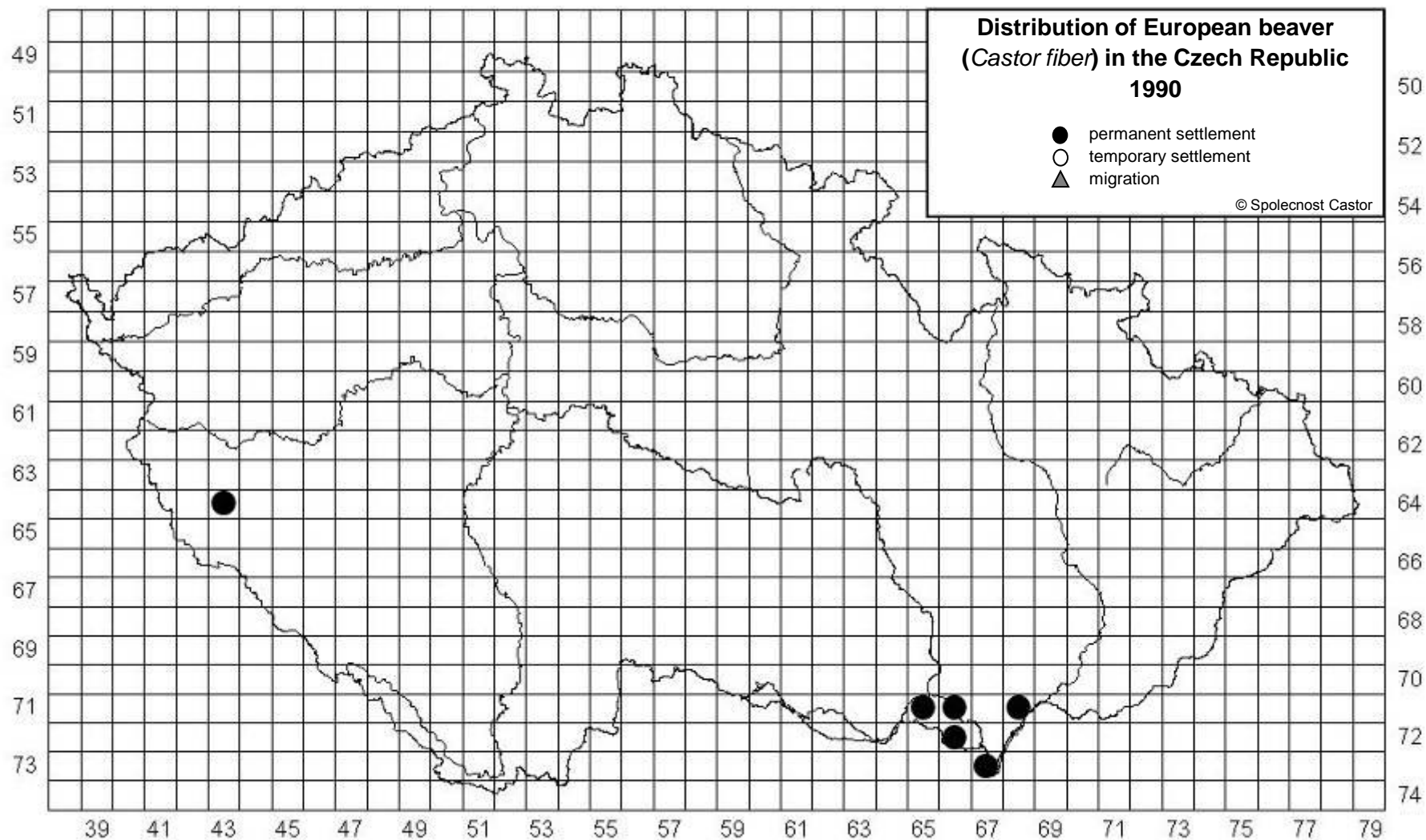

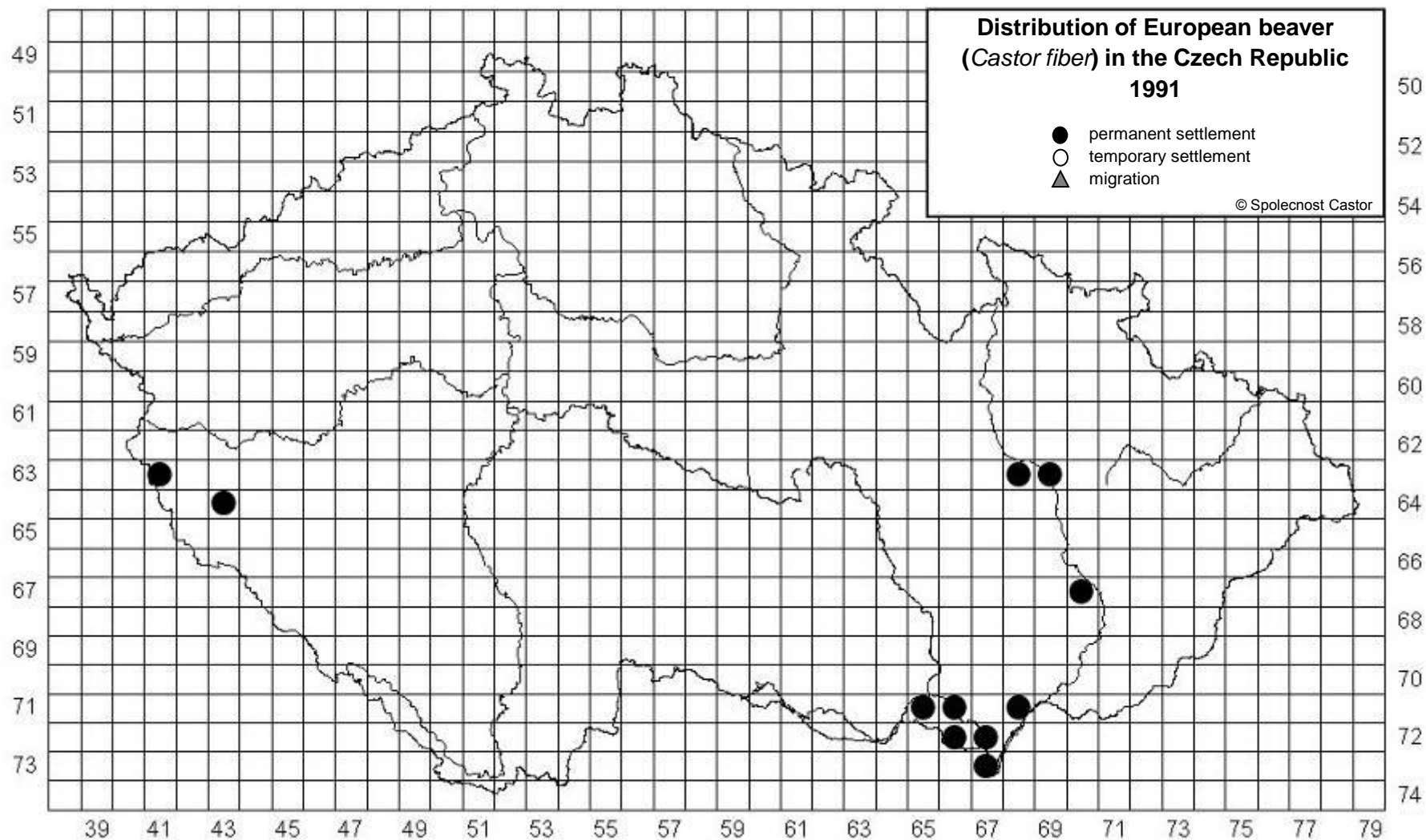

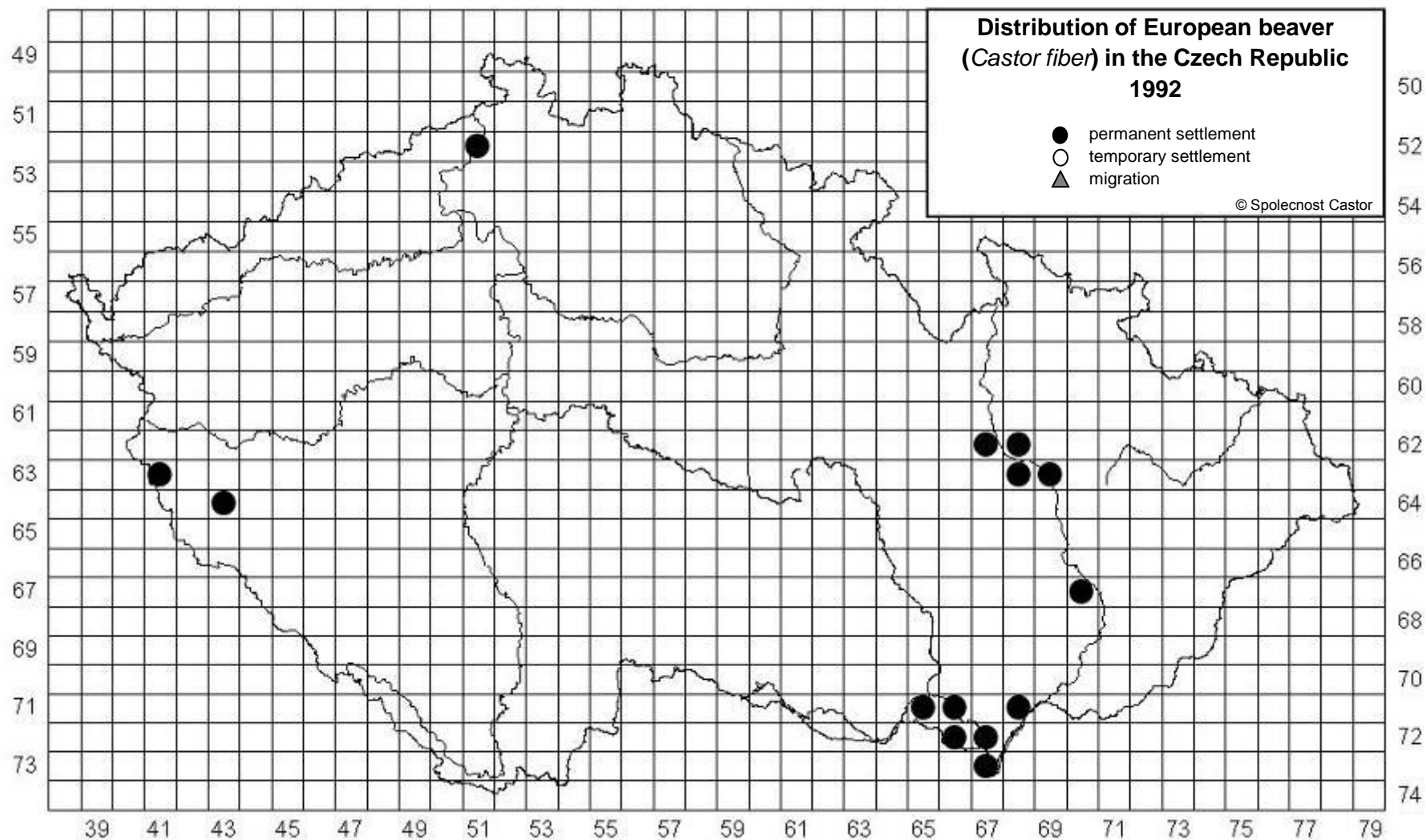

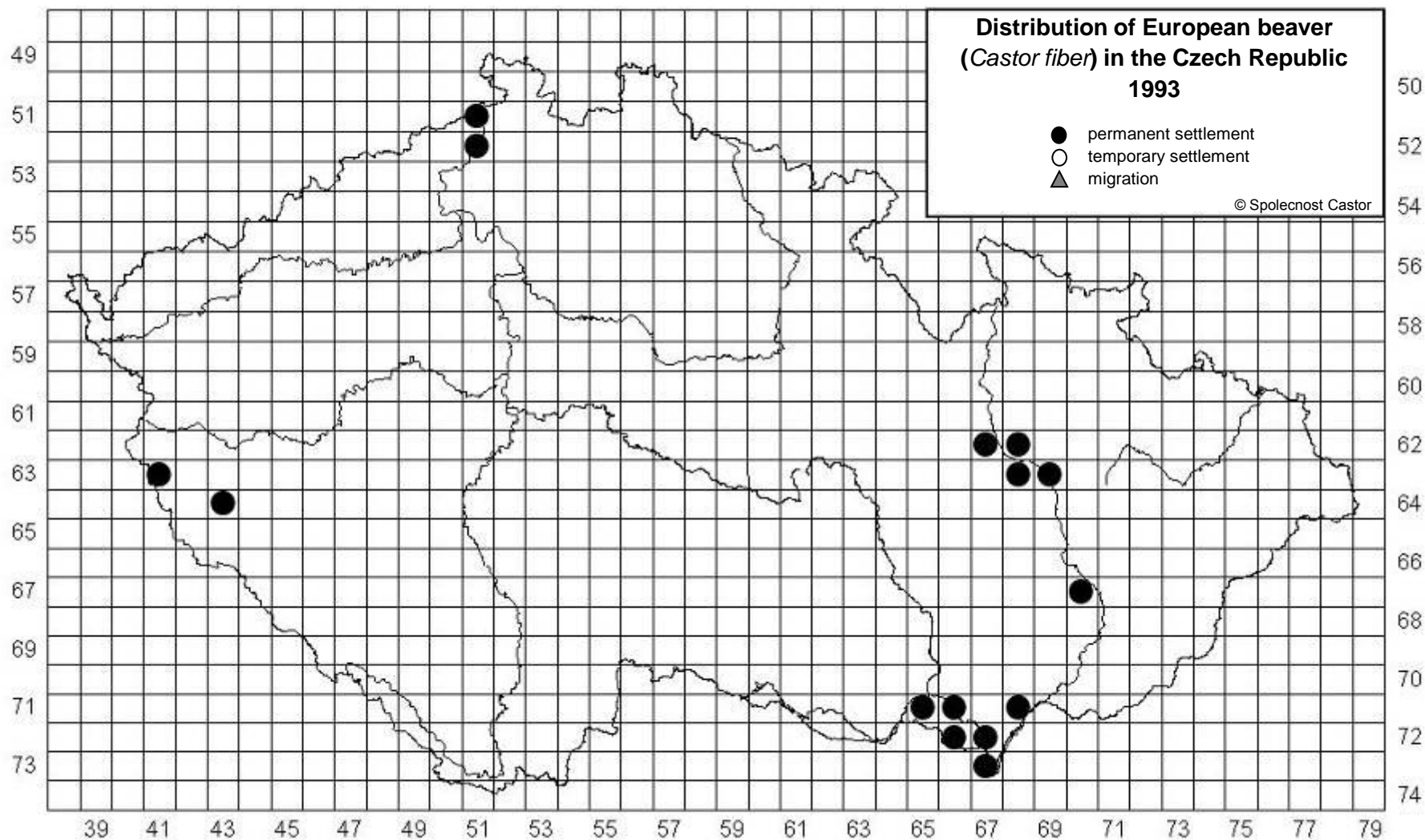

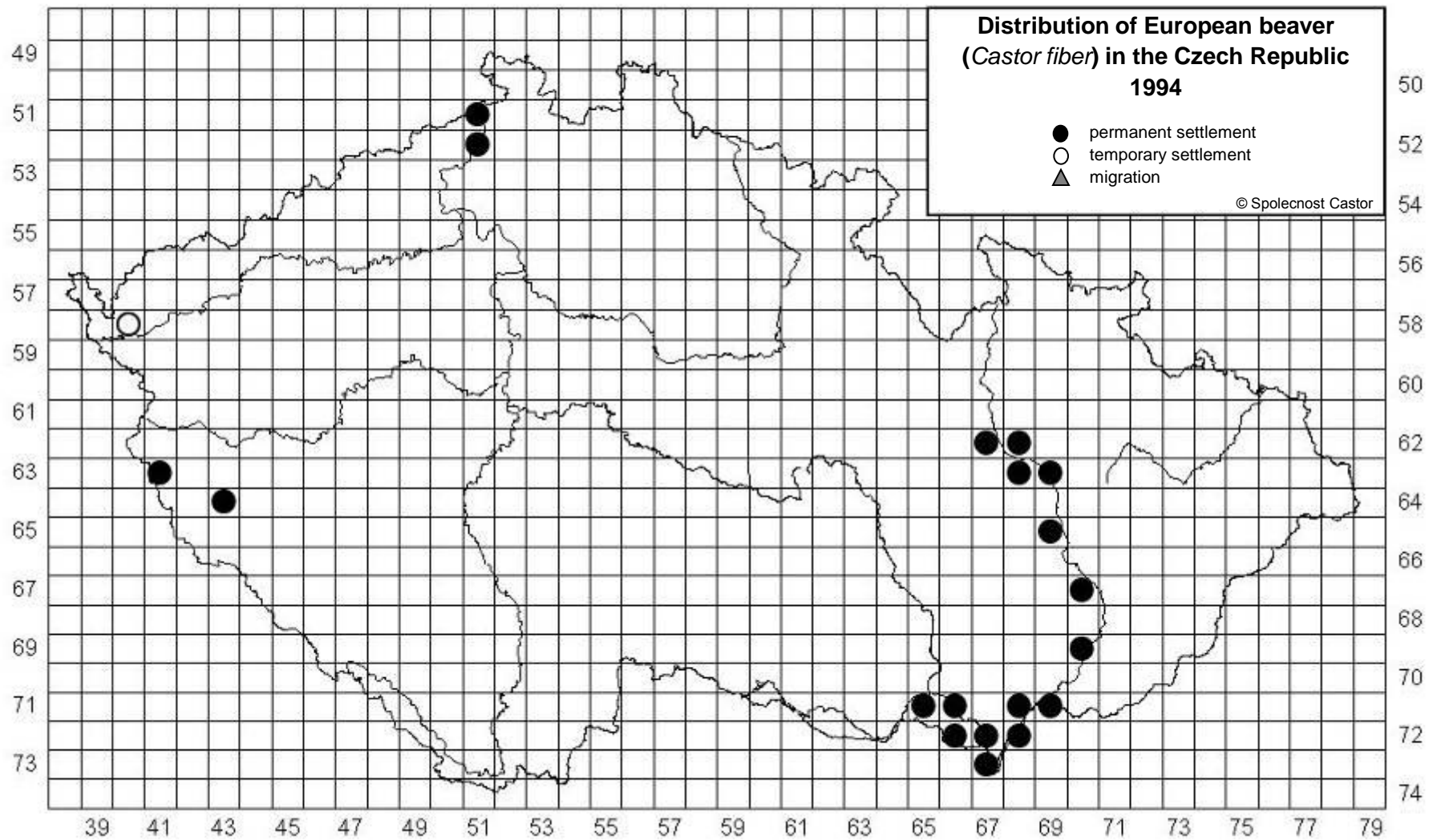

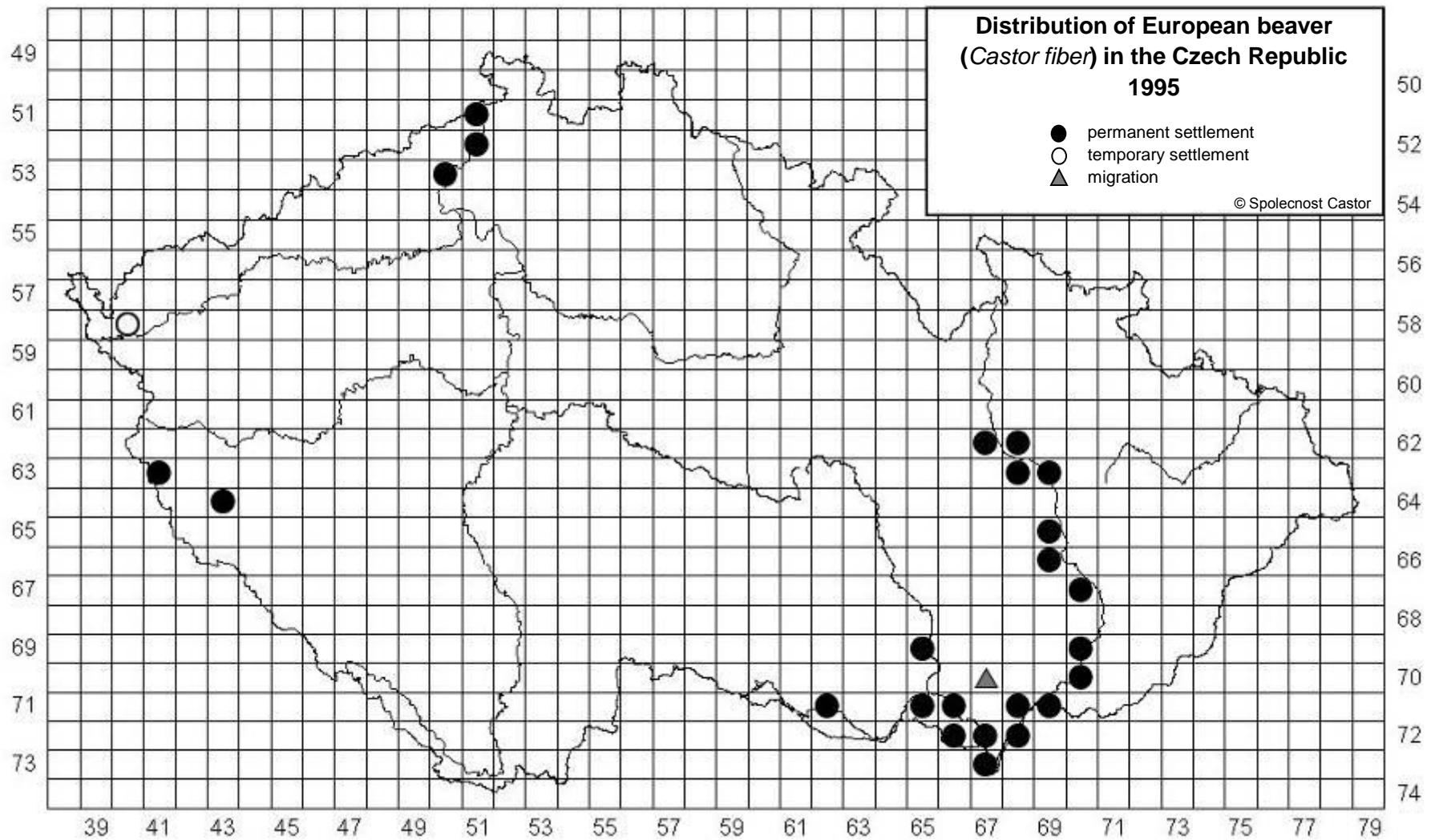

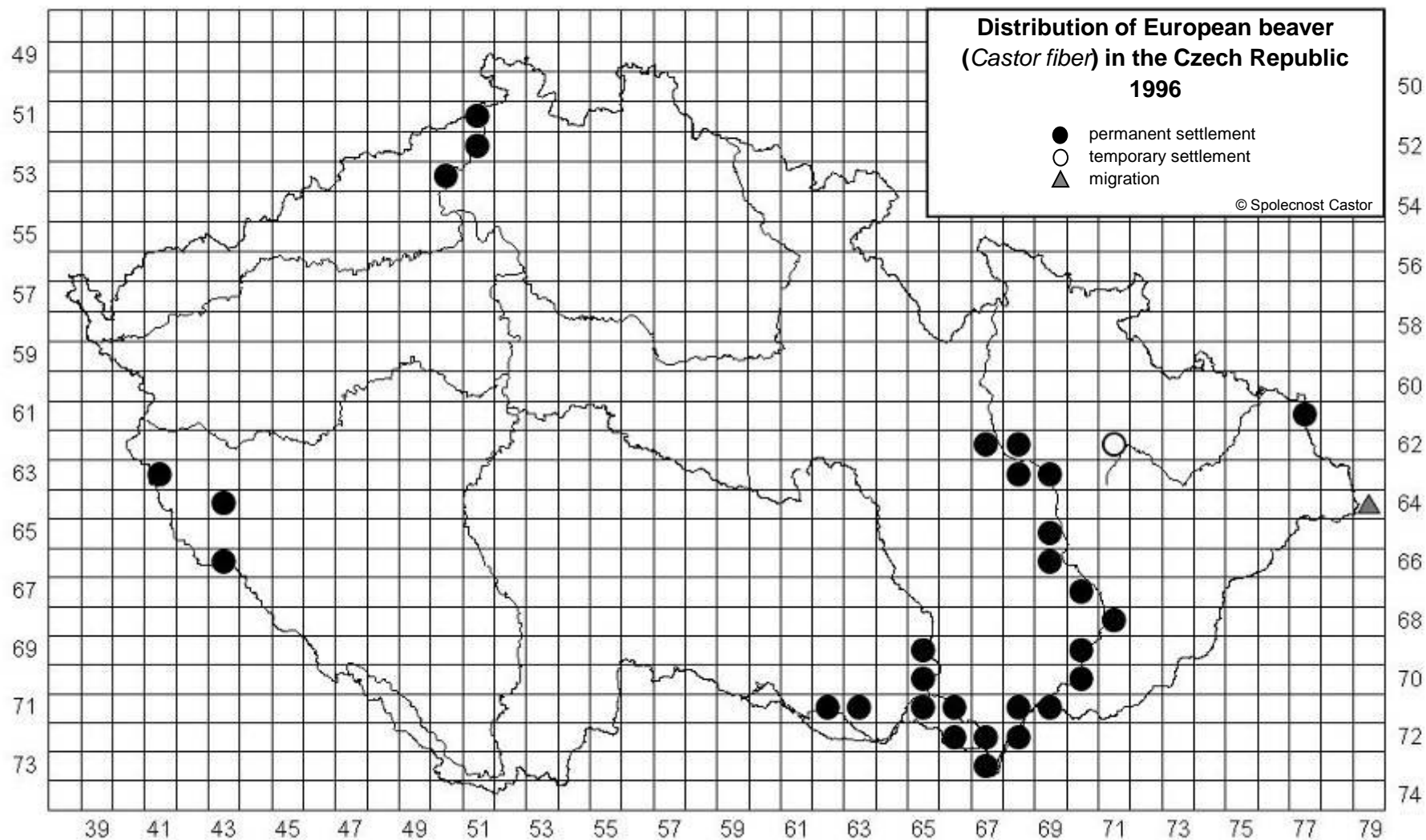

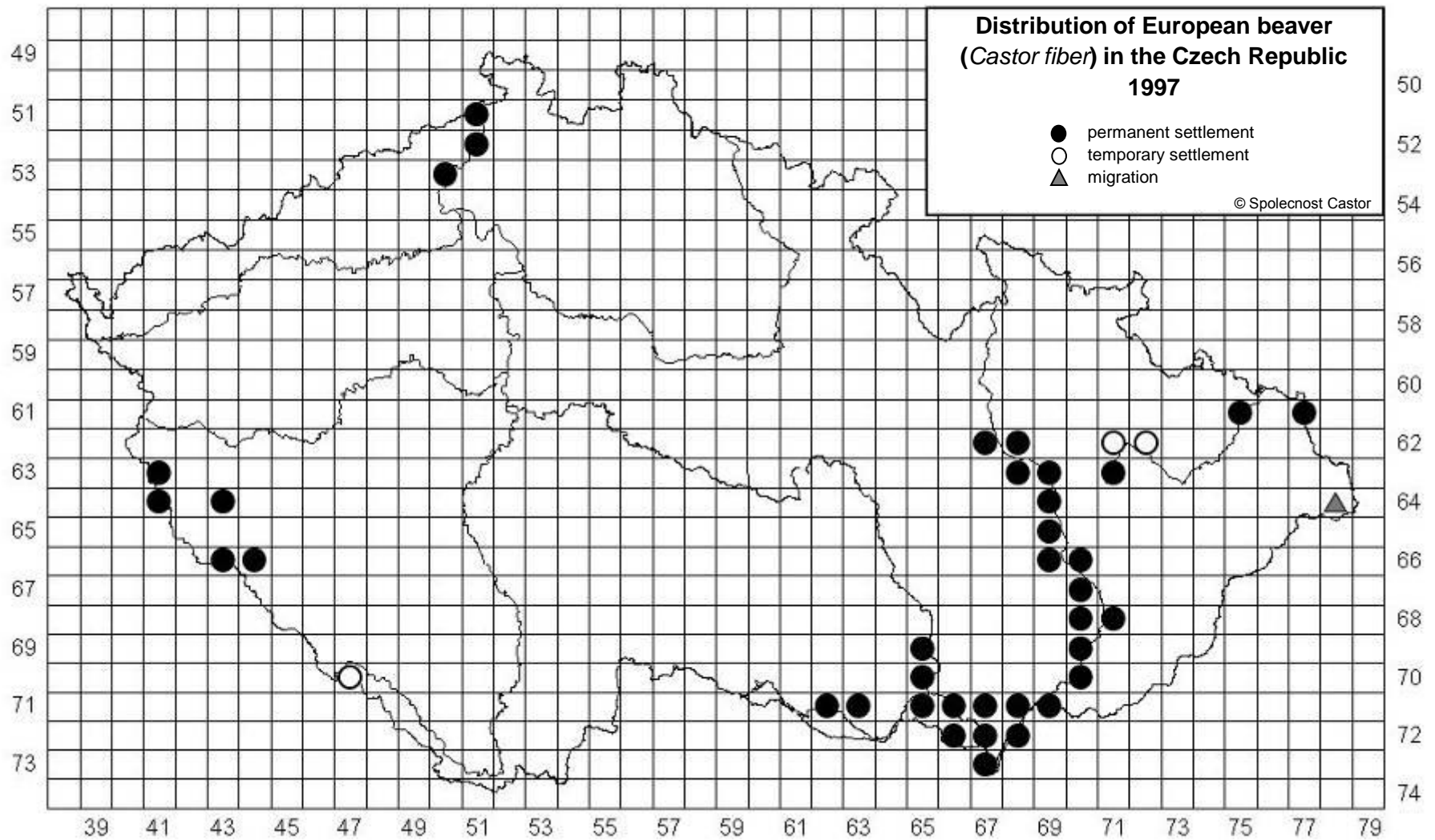

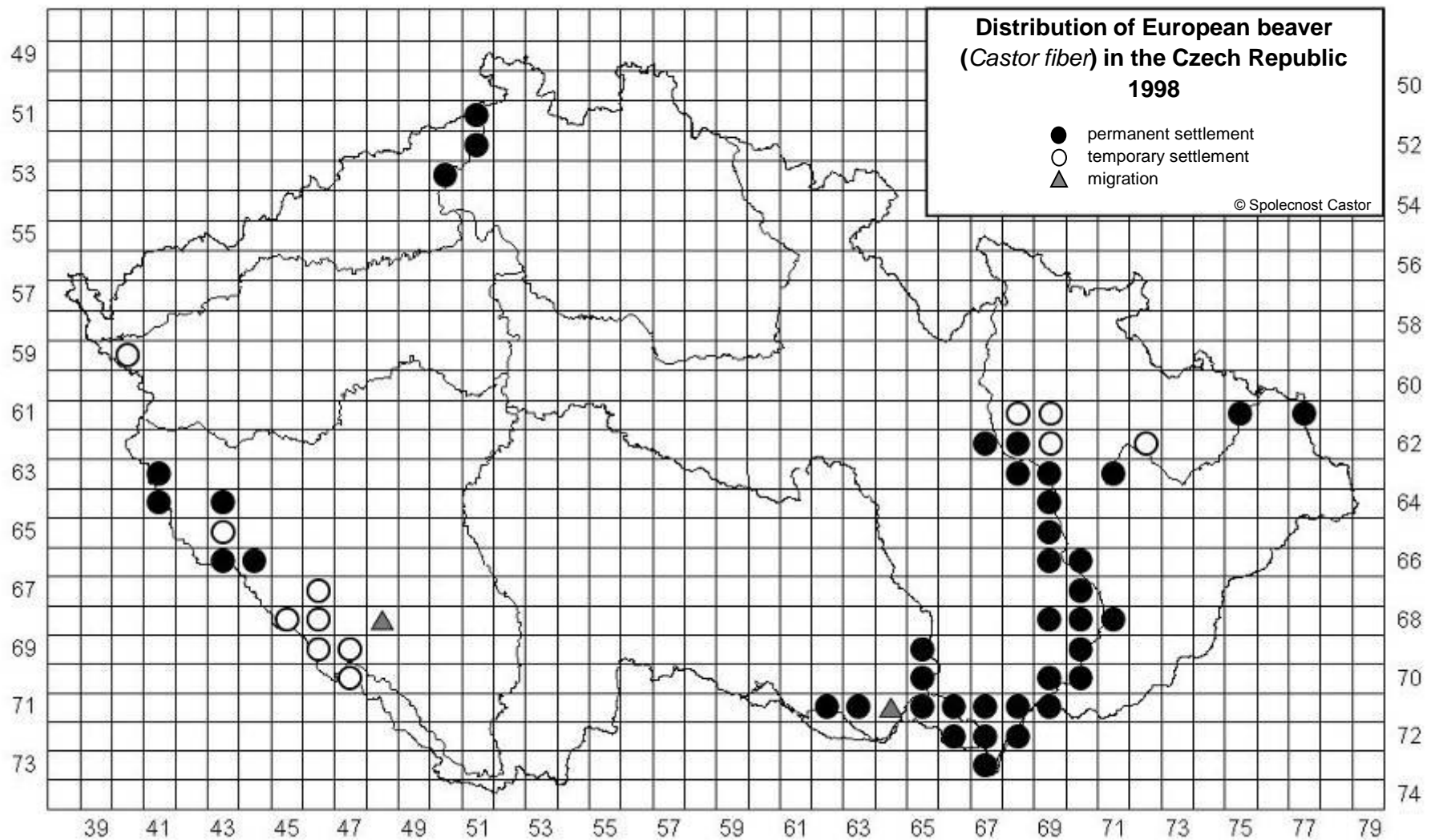

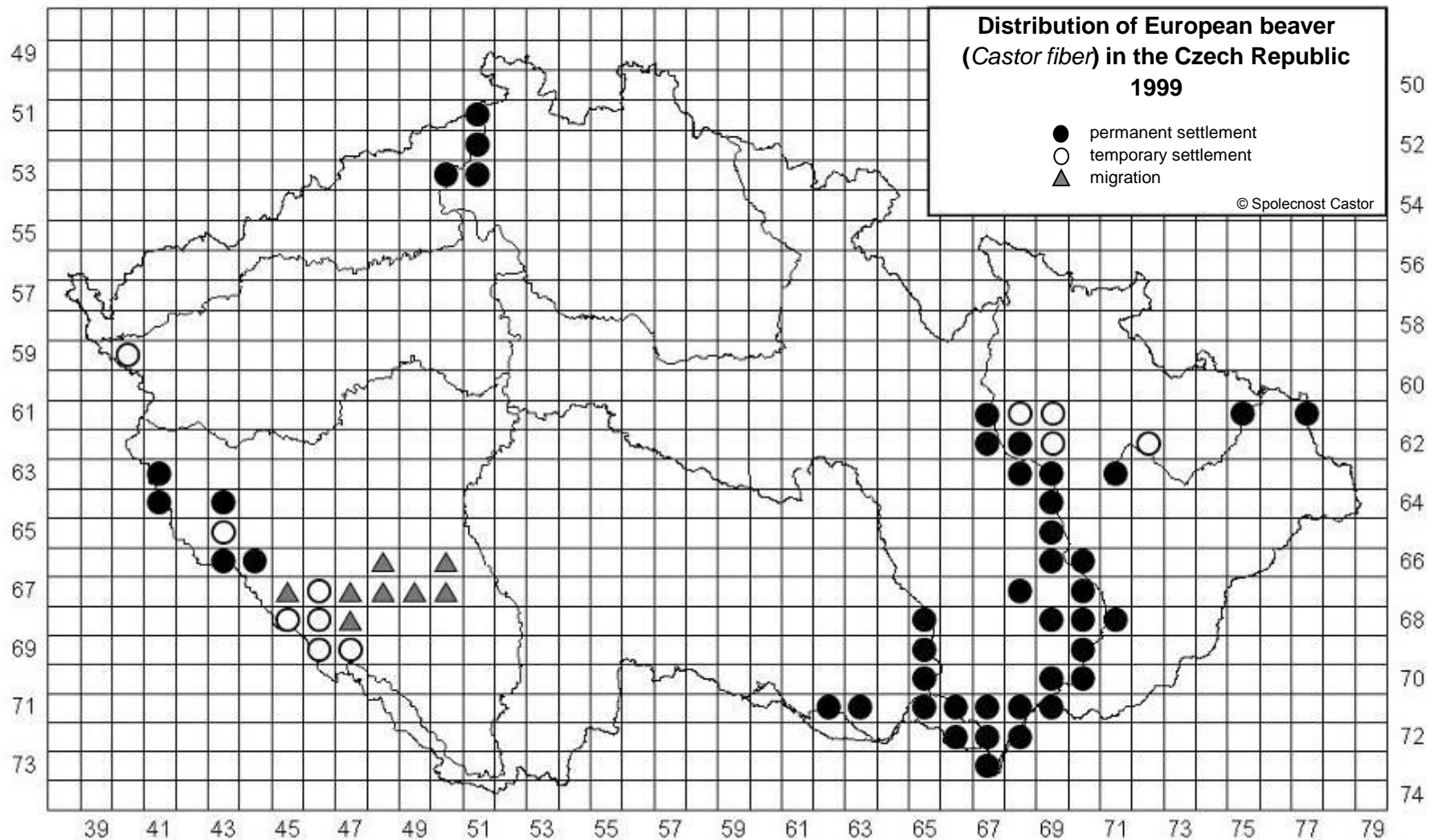

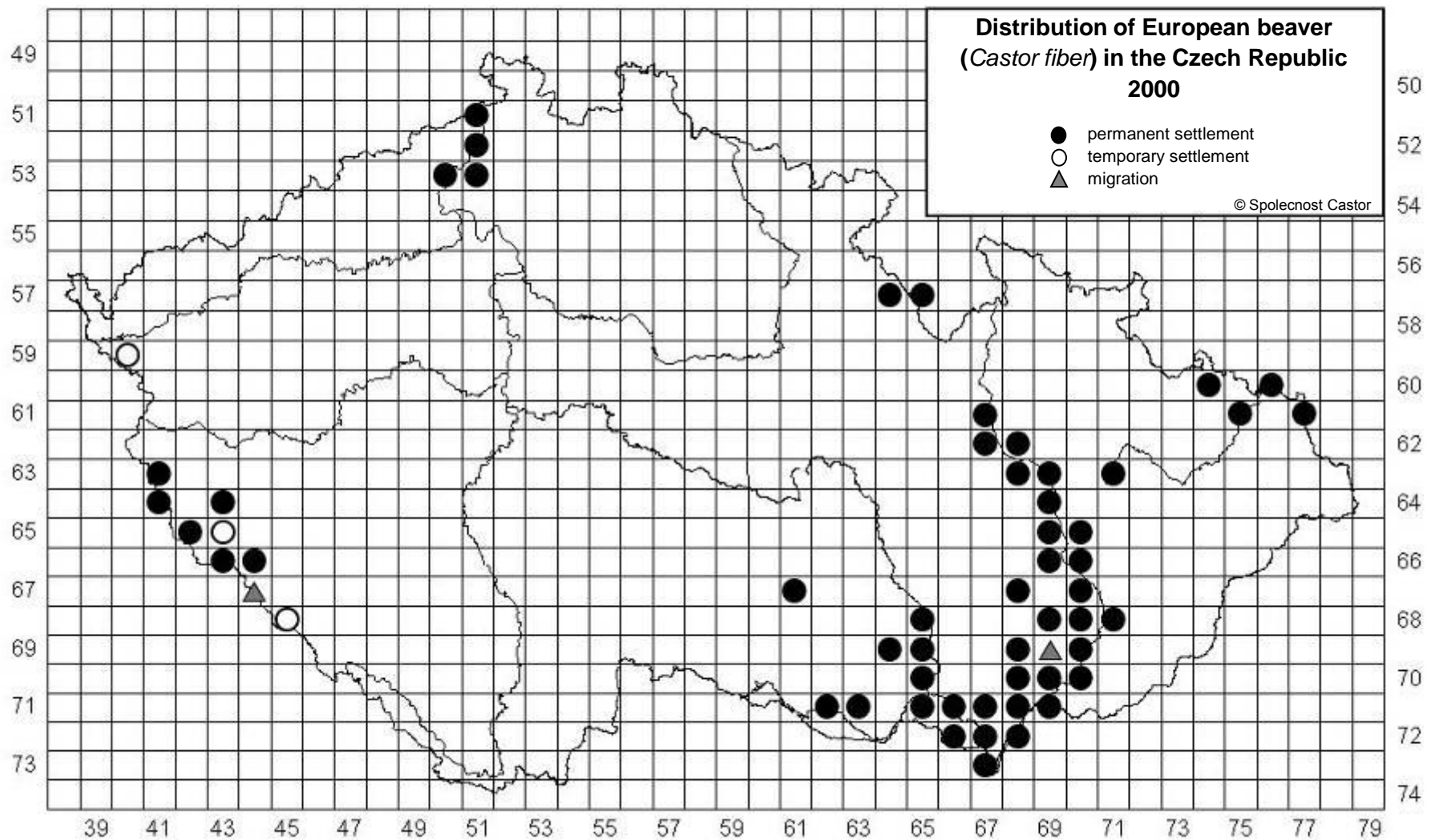

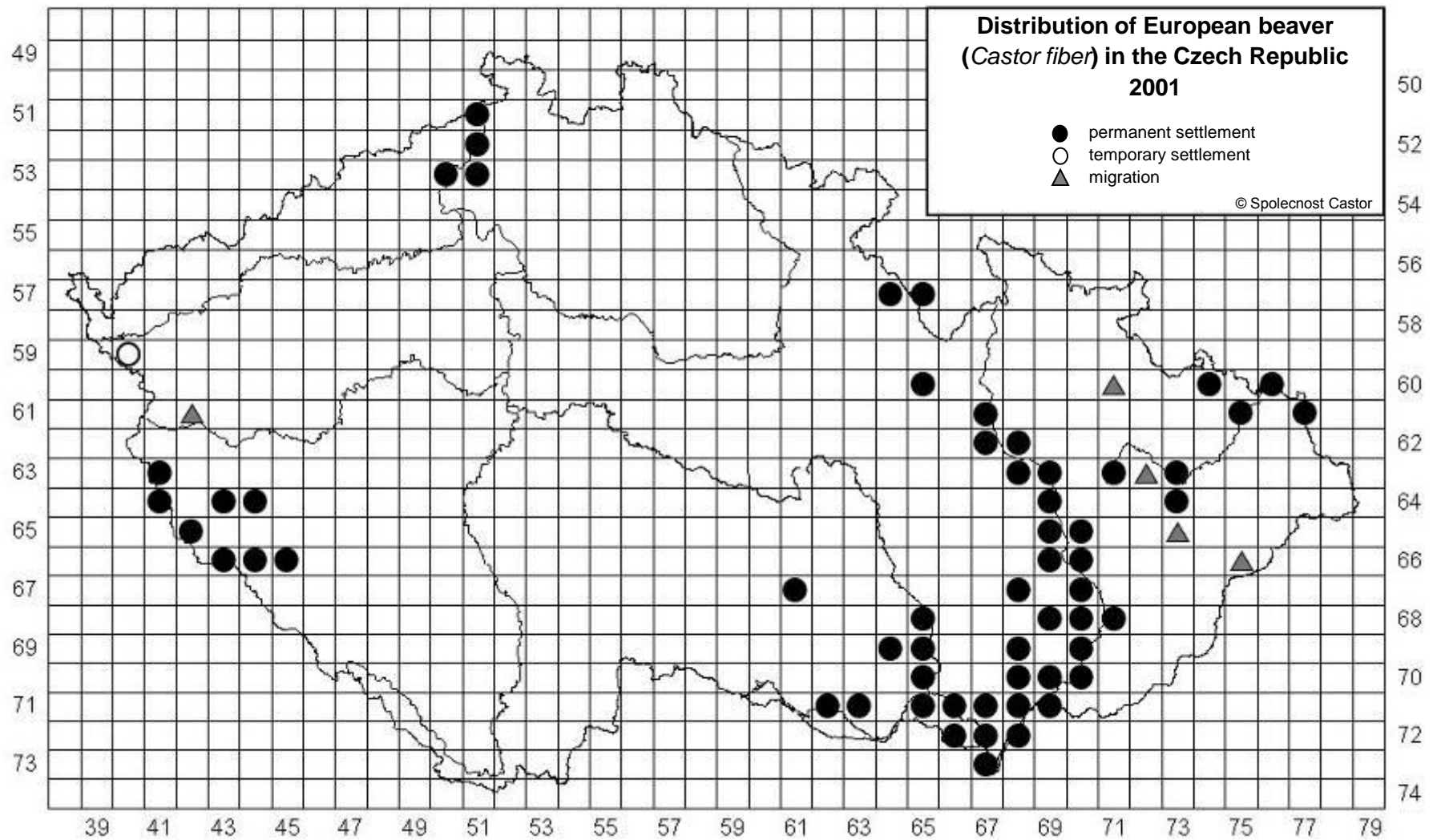

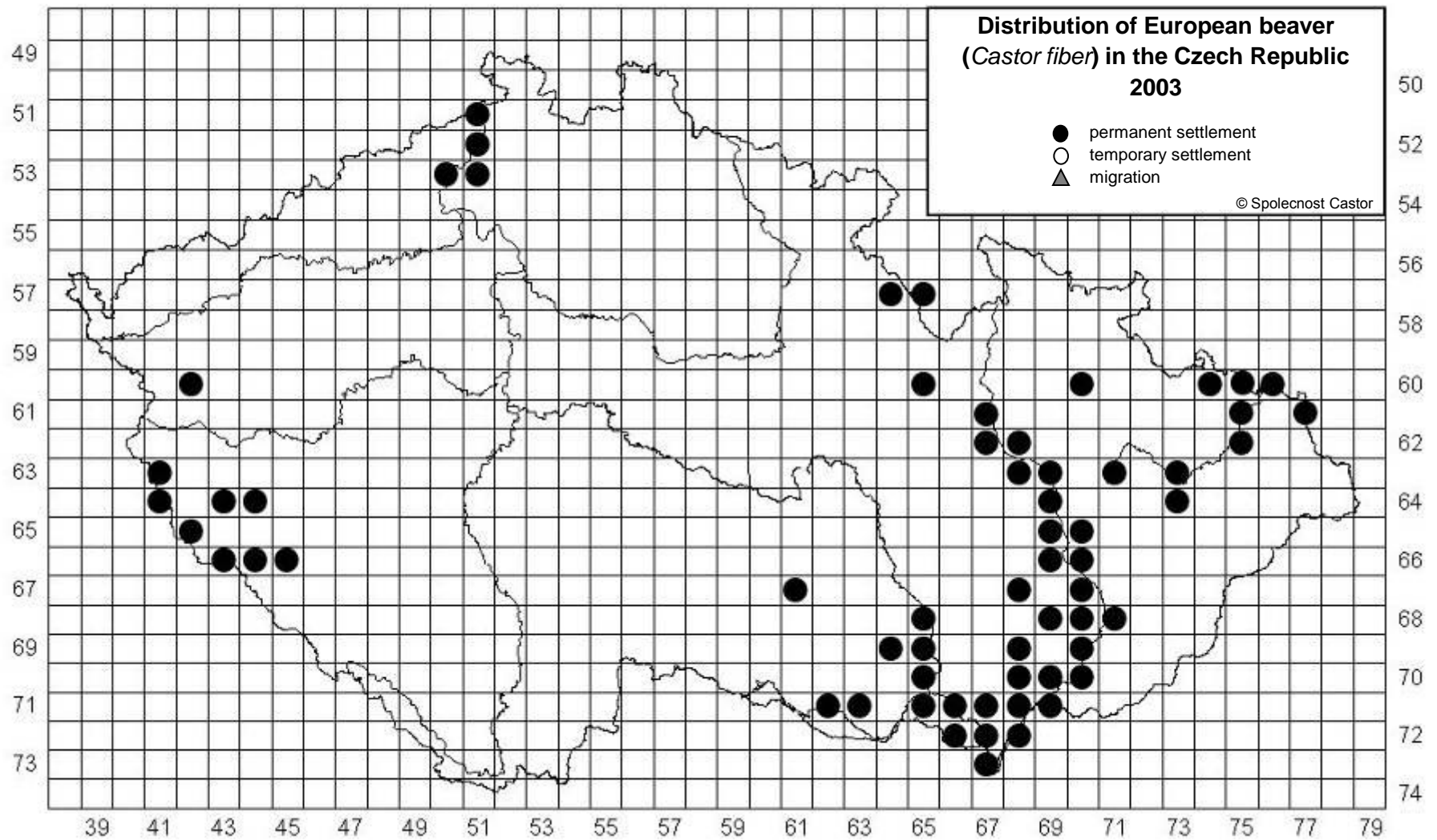

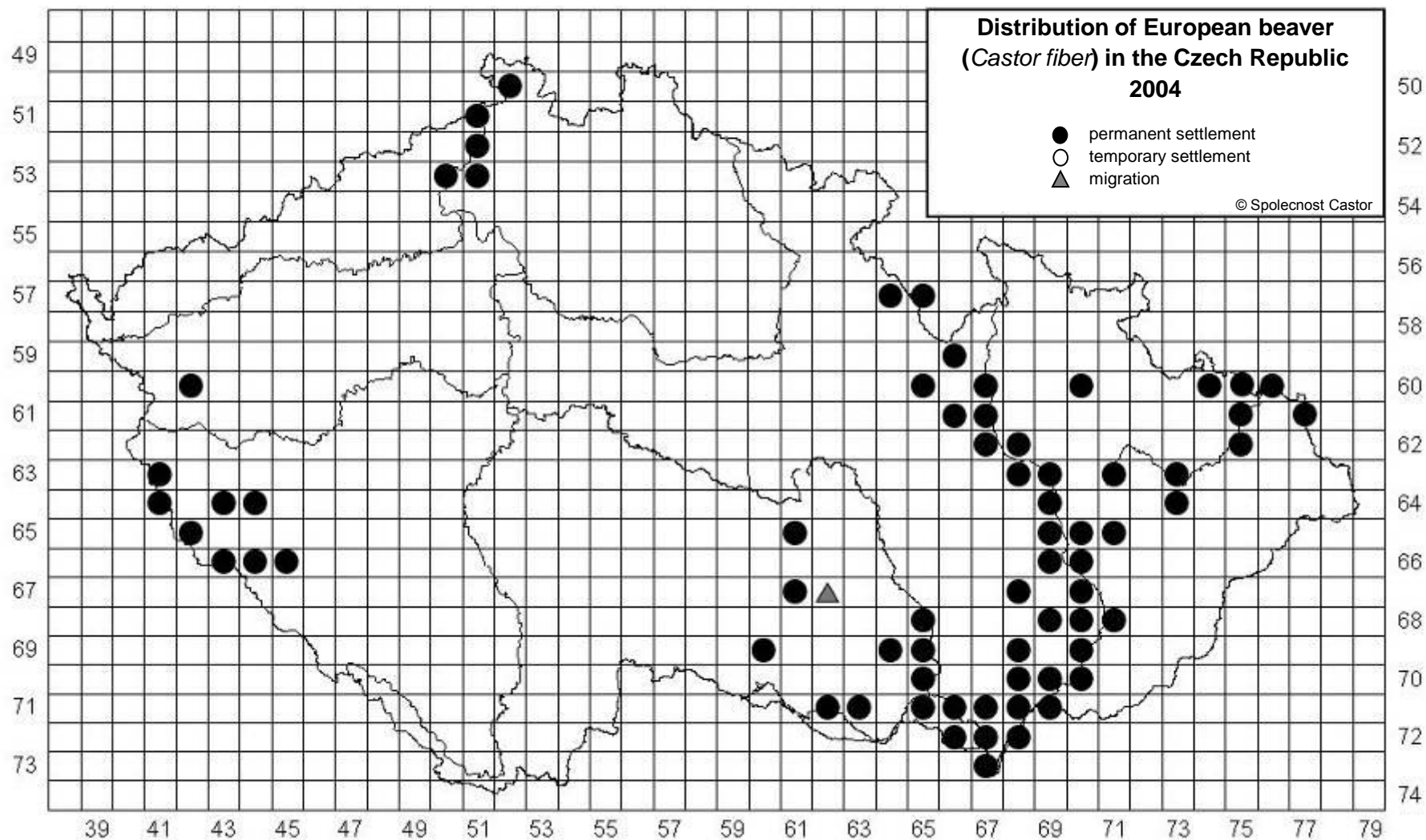

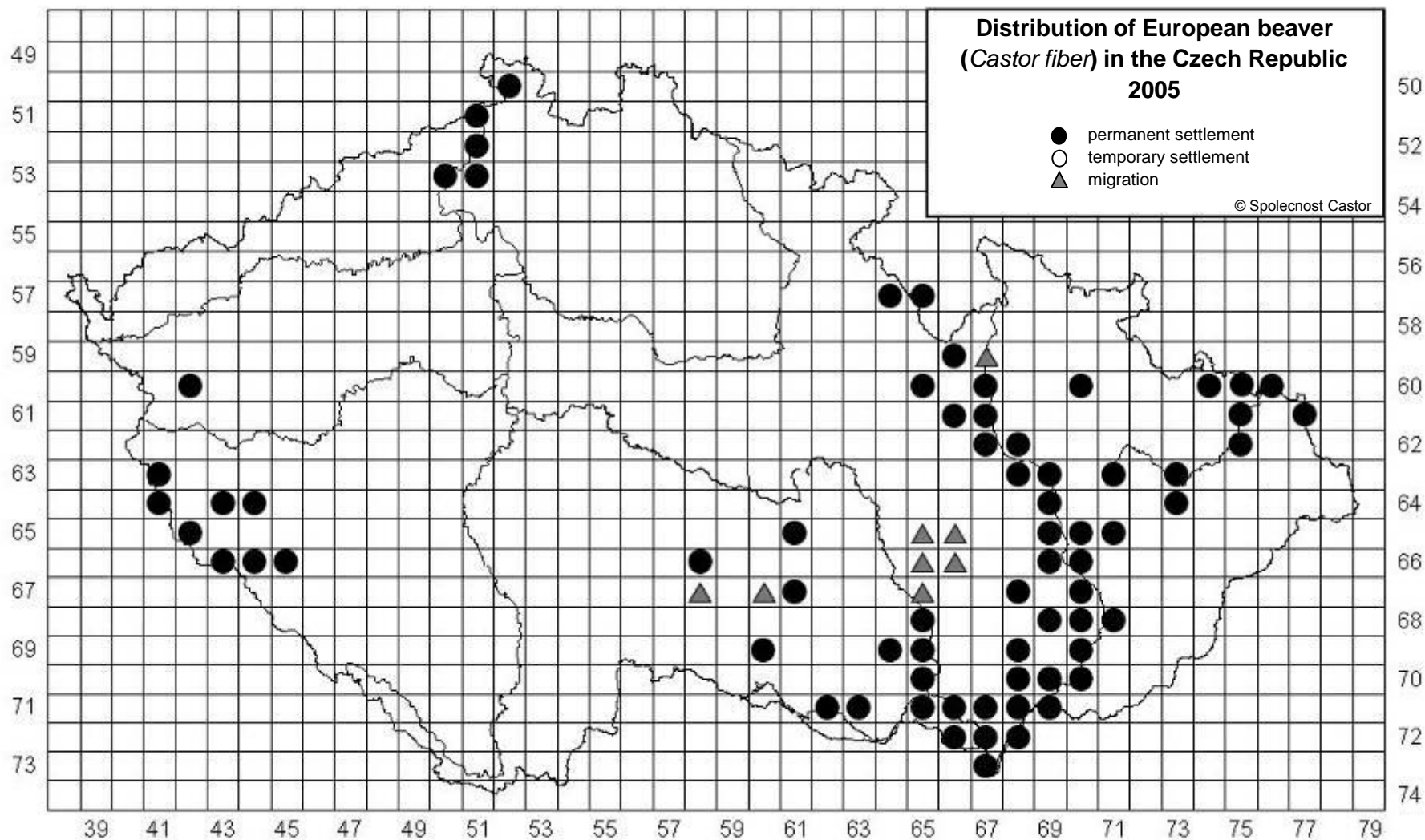

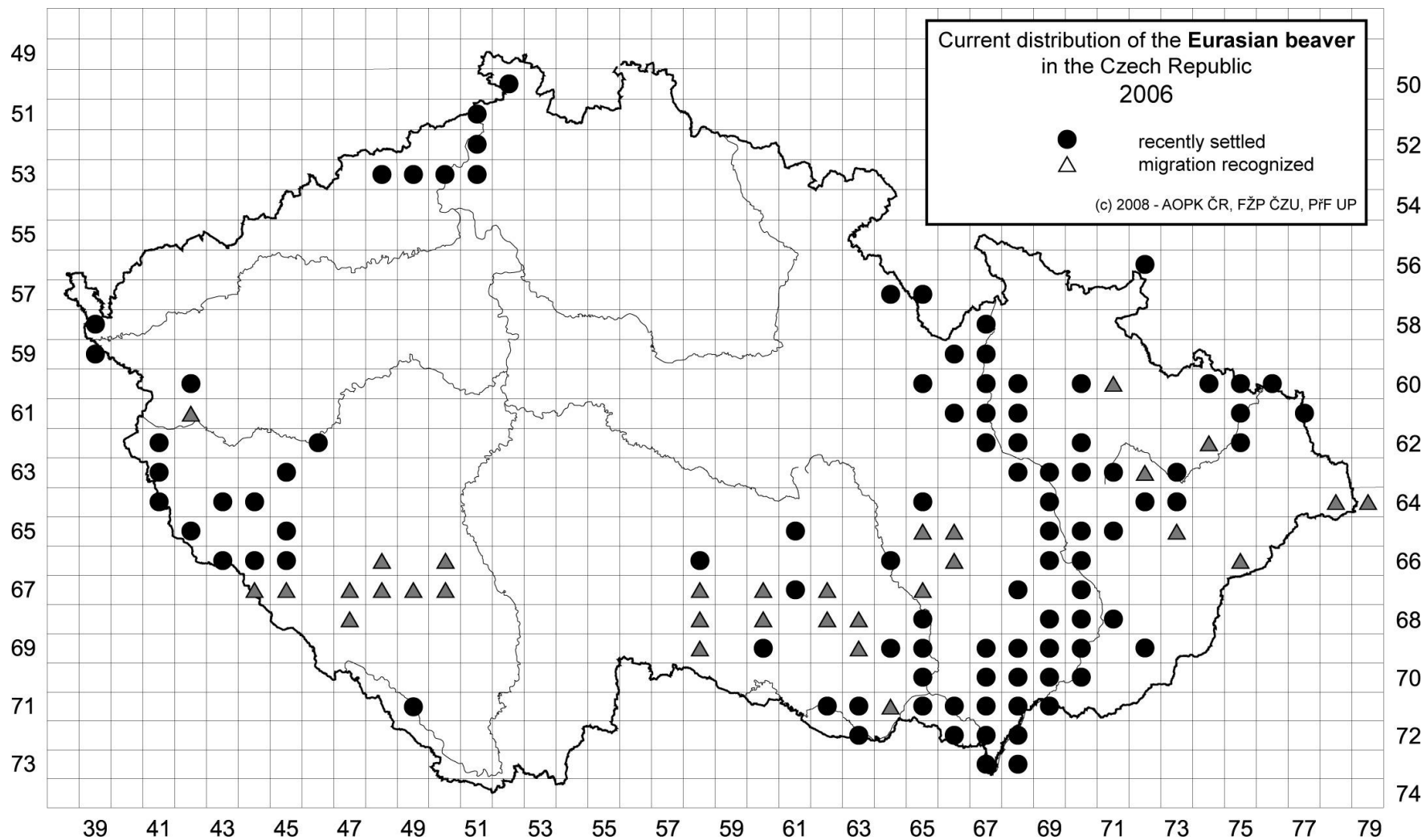

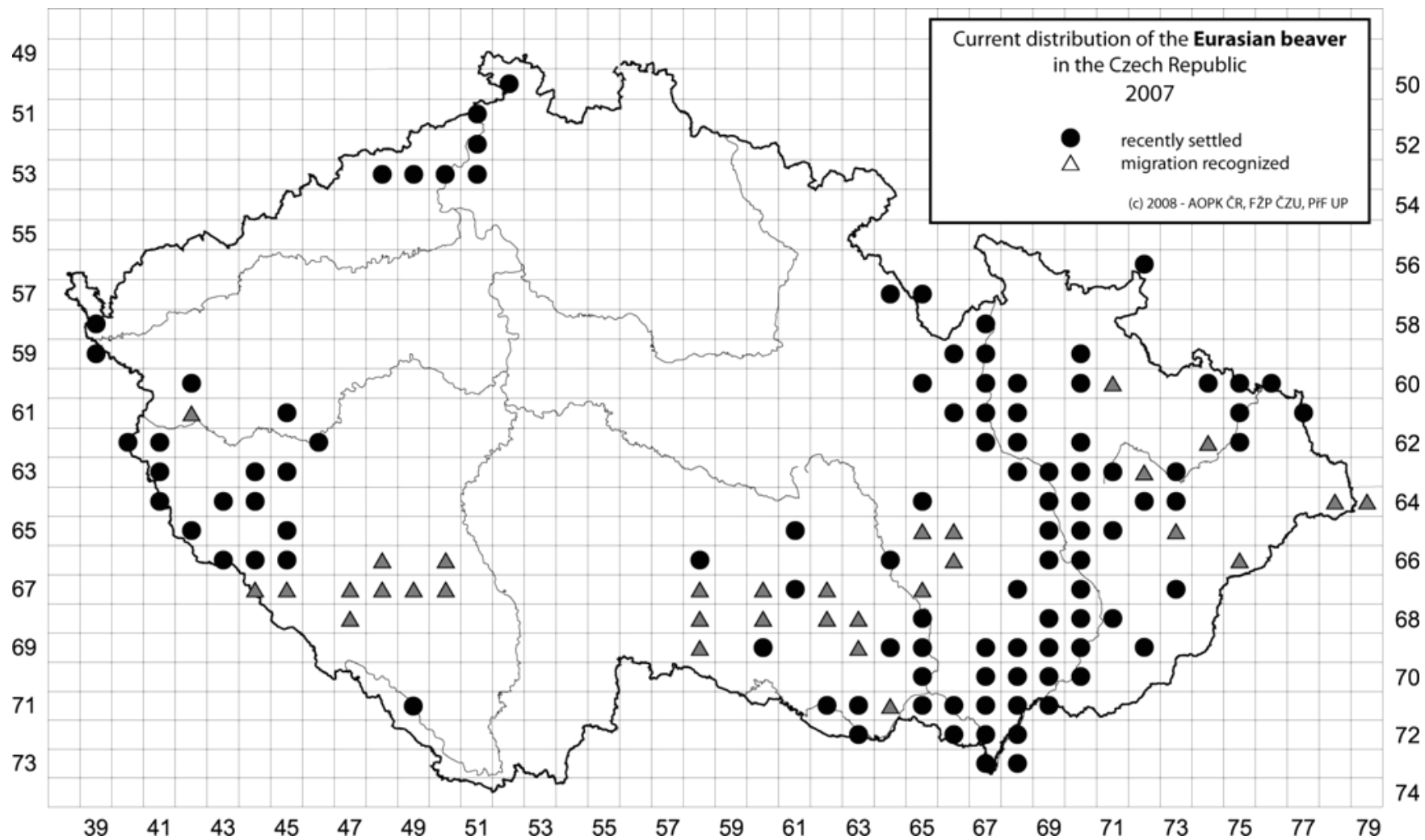

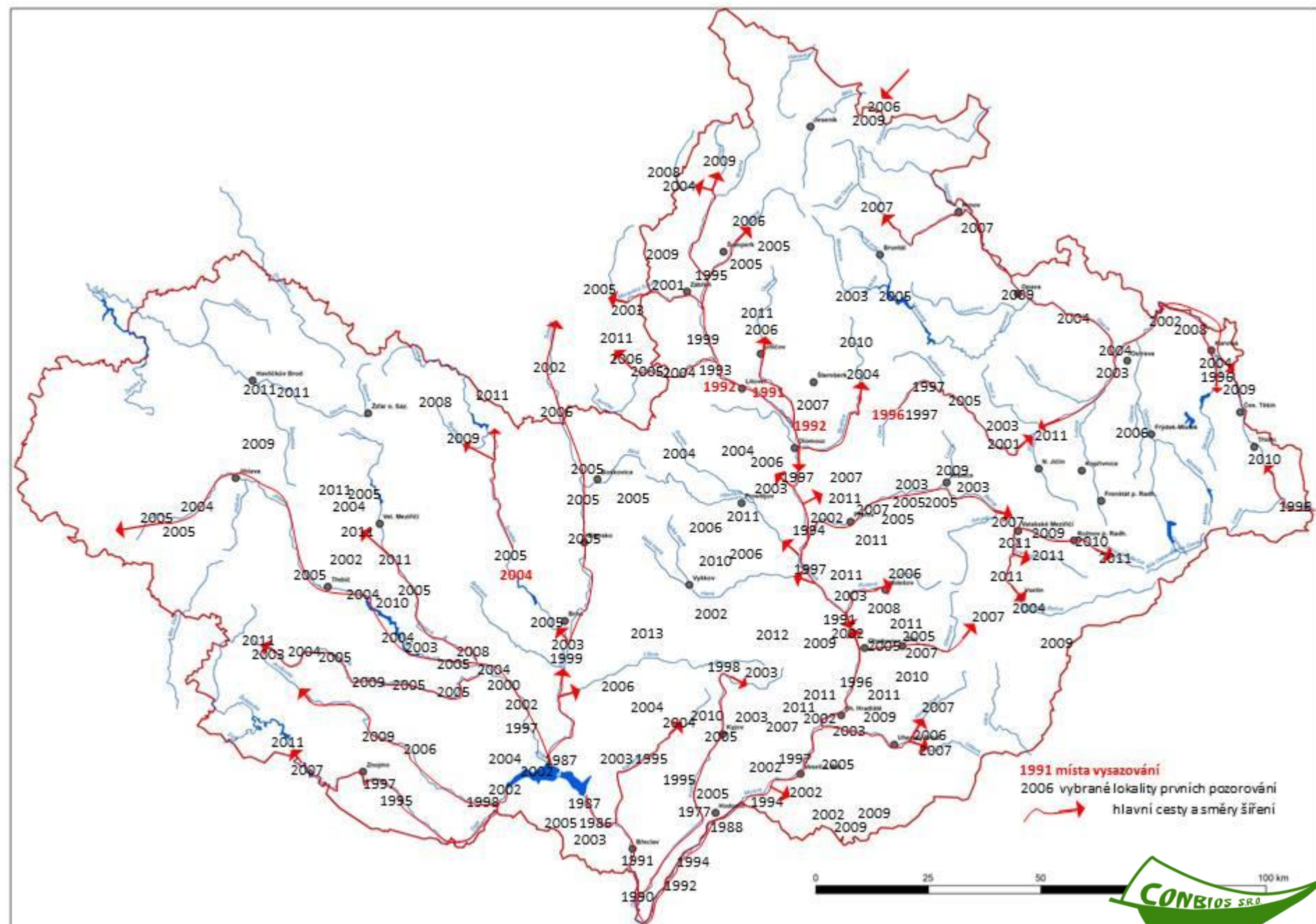

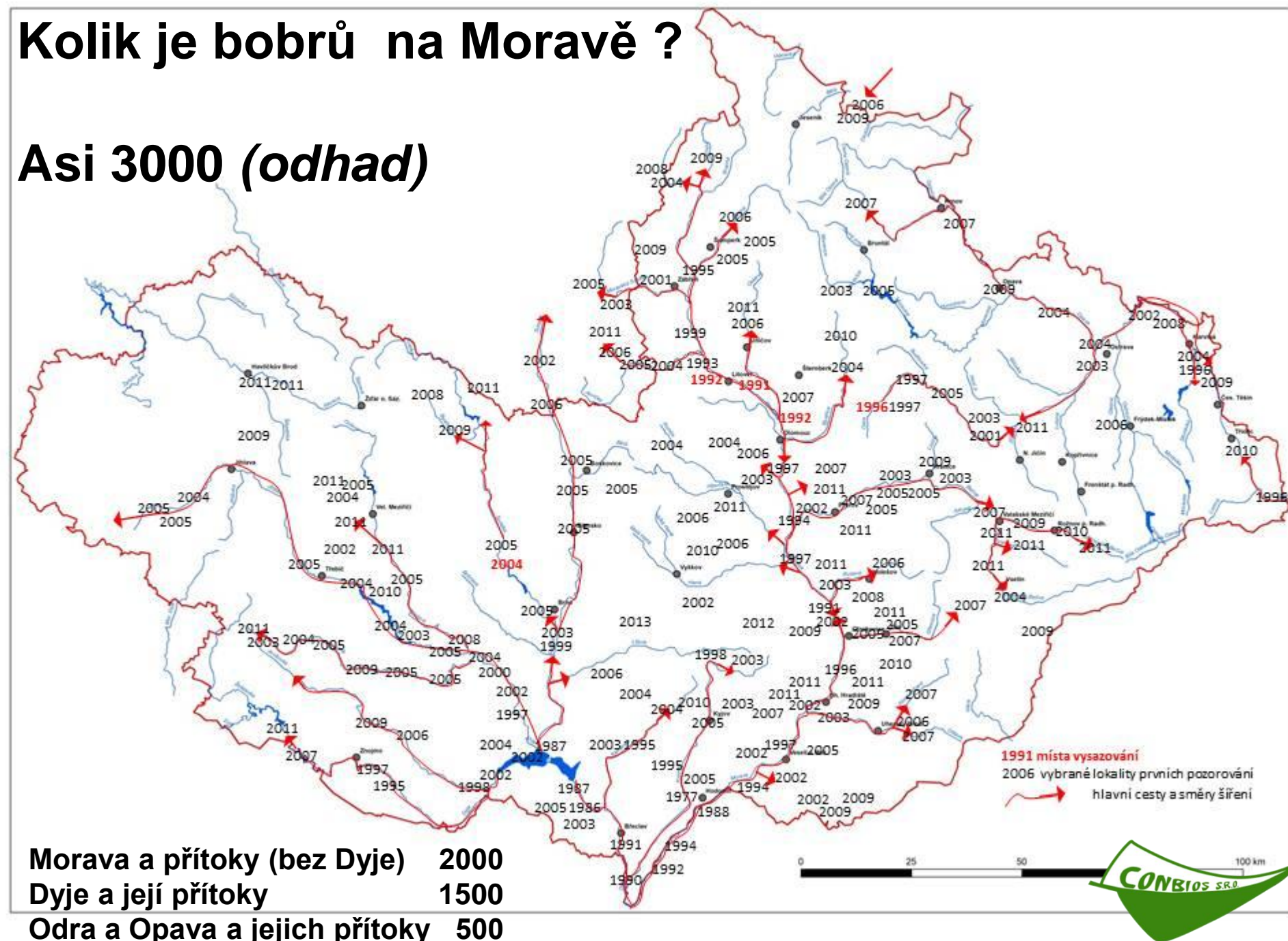

Kolik je bobrů na Moravě ?

Asi 3000 (odhad)

Kolik je bobrů v lokalitách Natura 2000 v ČR?

(Vorel a kol.)

Oblast	2005	2006	2007	2008	2009
Český les	16*	-	50*	32*	33
Chropýňský luh		17	20	35	34
Údolí Labe		13	14	11	13
Litovelské Pomoraví		59**	40	40	-
Niva Dyje		42	44	53	50
Soutok - Podluží		57***	71***	79***	-
Strážnicko		5	7	6	-

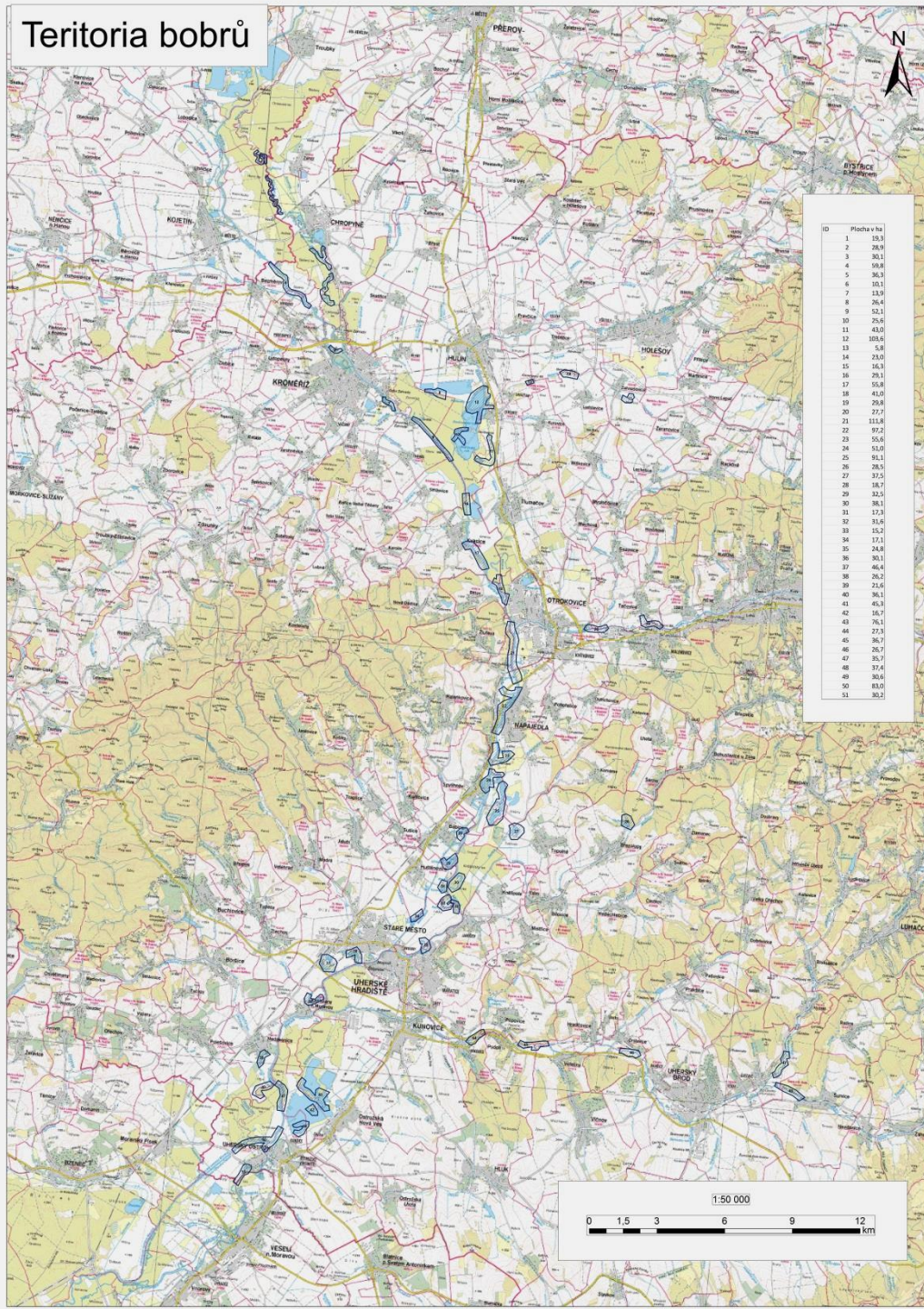
* V Českém lese byla použita data ze zimy 2004/2005, v roce 2007 bylo zmapováno plošně větší území.

** V Litovelském Pomoraví byla v roce 2006 data sbírána až během jarního období, srovnání tedy není zcela možné a počet teritorií je nadhodnocený.

*** V oblasti Soutok – Podluží bylo v letech 2007 a 2008 zmapováno větší území.

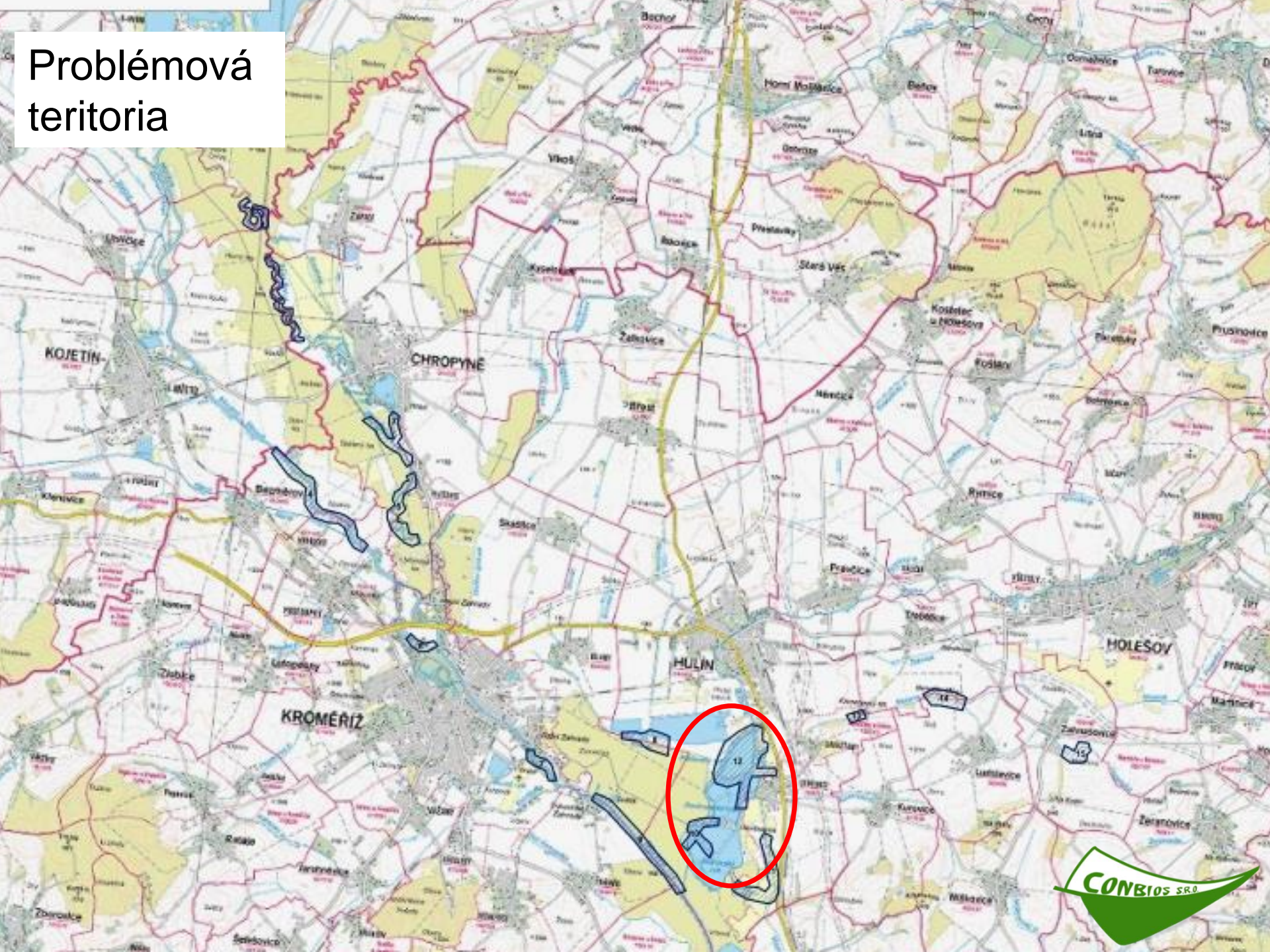
Jaká je distribuce
bobrů mimo chráněná
území?

Niva Moravy,
Zlínský kraj,
zima 2011/12

51 rodin

Problémová teritoria

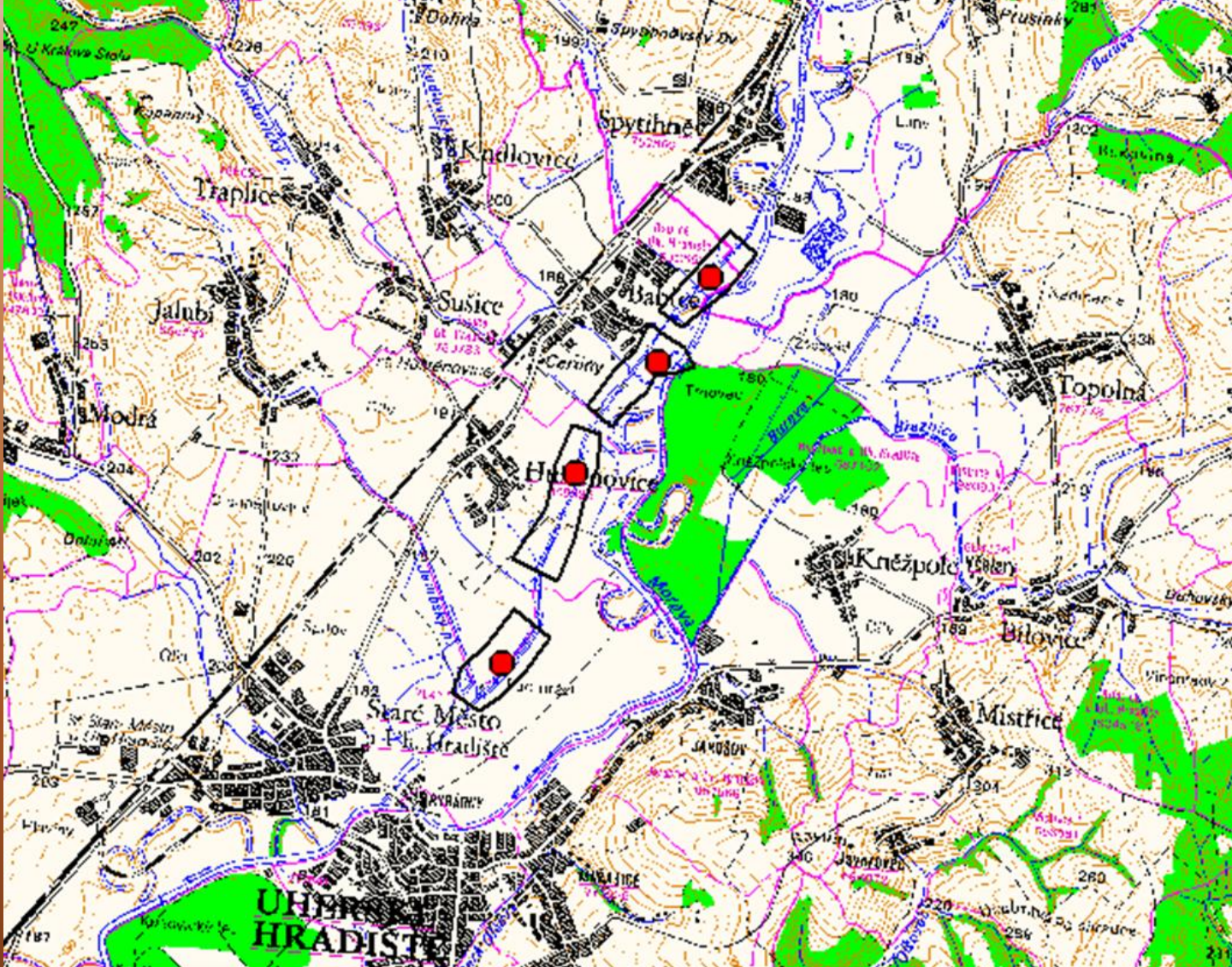
A detailed topographic map of the Otrokovice region. The map shows various settlements including Otrokovice, Tlučeň, Kvasice, and Hapajedla. A red circle highlights a specific area near the settlement of Tečovice, which is identified as the 'Problémová teritoria' (Problematic territory) in the accompanying text. The map also shows the Svitava river and several smaller water bodies. A green logo for 'CONBIOS SR.O' is visible in the bottom right corner.

Problémová teritoria

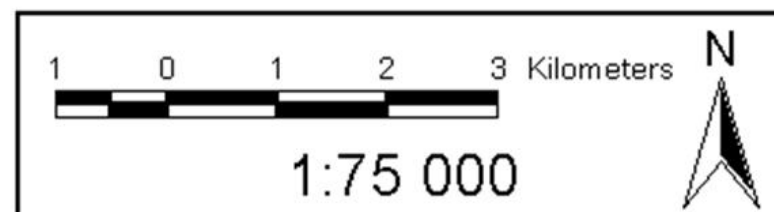

**Bat'ův
kanál,**

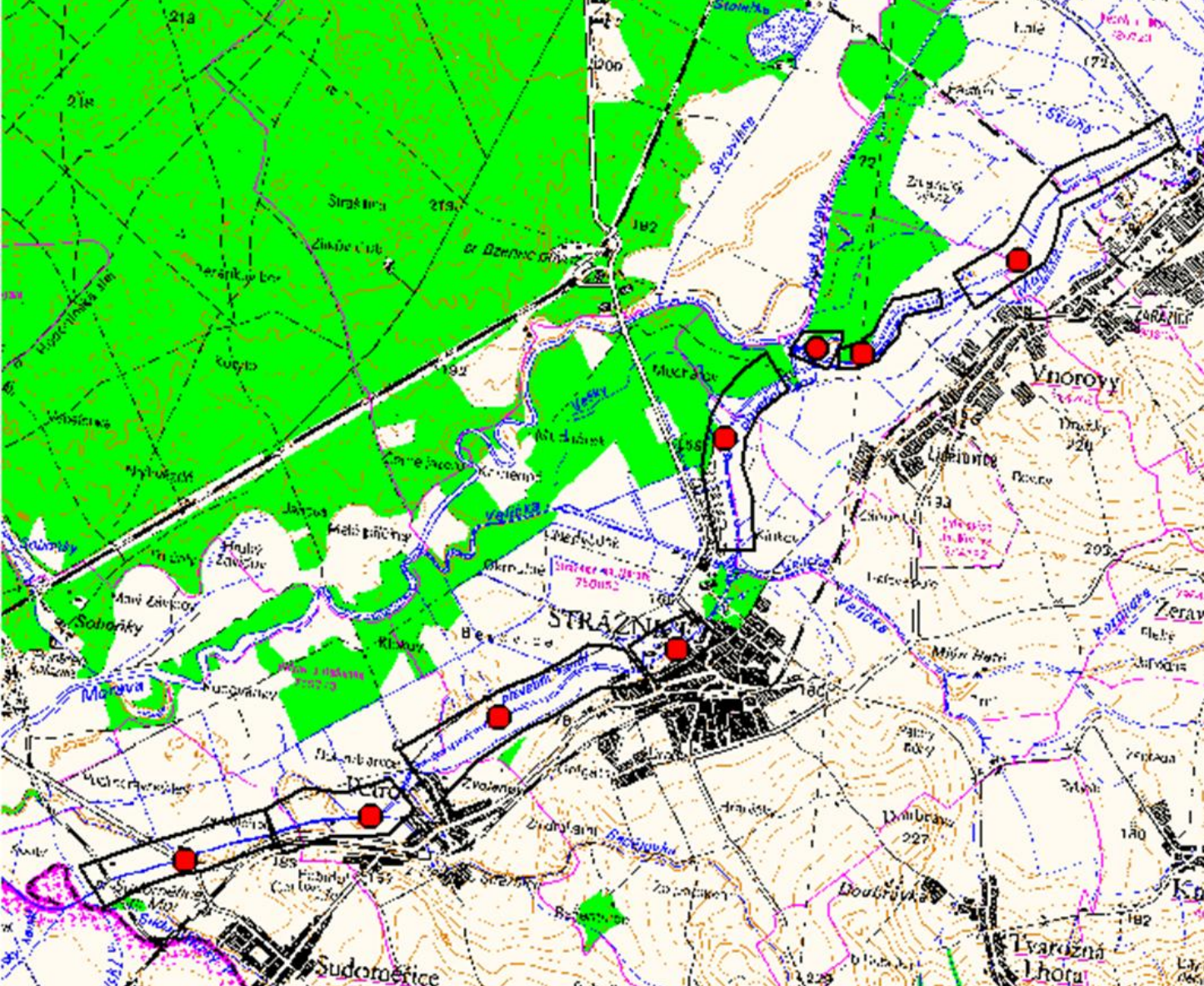
**leden-březen
2014**

severní část

- Centra teritorií
- Hranice teritorií

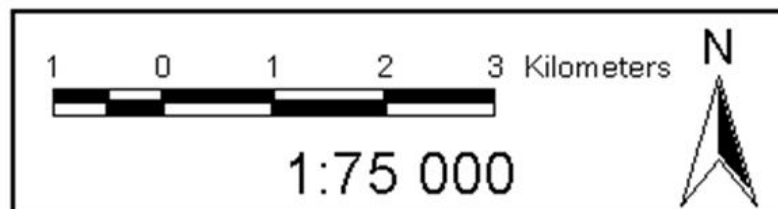
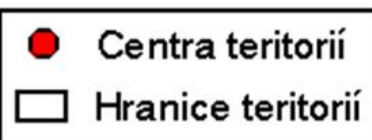

Bat'ův
kanál,

leden-březen
2014

jižní část

Bobr přinesl ochraně přírody dosud neznámé problémy:

Poškození hrází rybníků (Březolupy, 2012-14)

MAPY.CZ

Poškození hrází rybníků (Březolupy, 2012-14)

Poškození hrází rybníků (Březolupy, 2012-14)

Poškození hrází rybníků (Březolupy, 2012-14)

Poškození hrází rybníků
(Březolupy, 2012-14)

Poškození hrází rybníků (Březolupy, 2012-14)

Poškození hrází rybníků (Březolupy, 2012-14)

Zásobárny – zátarasy na řece

Hráze...

Neodtéká voda ze sečených luk NPR

Neteče voda do nádrže, deficit O_2

Nefunguje ČOV

6 ha zaplaveného lesa

Poškození mladých hospodářských porostů

Poškození topolů - včetně hnízdnic
stromů orla mořského (*Haliaeetus
albicilla*) (NPR Křivé jezero)

Znemožnění sečení a
degradace nivních luk
(Pustějovský potok, CHKO
Poodří, 2012- 2013)

Bobři v zámeckém parku
Lednice na Moravě

Program péče o bobra evropského v ČR

Hlavní úkoly:

- Trvale udržitelné přežití, ochrana a management populace
- Návrh území, kde bude zajištěna ochrana základu populace
- Metody k vyloučení hlavních konfliktů (včetně zájmů OP!)
- Výzkum
- Monitoring
- Práce s veřejností
- Nalezení subjektů zodpovědných za realizaci

- Příprava probíhala v letech **2003-2006**
- Připravovala jej AOPK ČR ve spolupráci se Společností CASTOR, třemi univerzitami a dalšími nevládními organizacemi
- Původně předpokládaná platnost: **2007 – 2017**
- Současný stav: schválen **11.10. 2013**
- Zodpovědnost: Ministerstvo pro životní prostředí
- Realizace: AOPK ČR
- Závazný pro: státní ochranu přírody (jde o metodický pokyn, nikoliv legislativní opatření!!!)
- **Aktuální příprava projektů pro realizaci zadání PP**

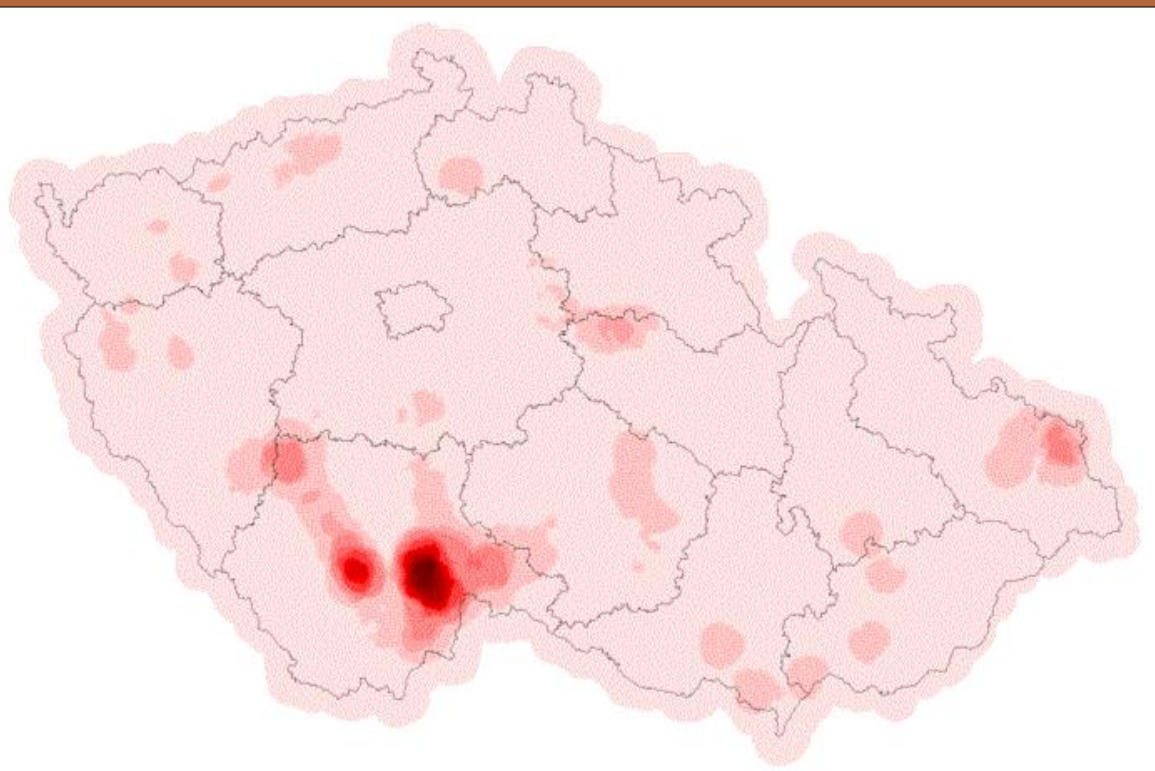
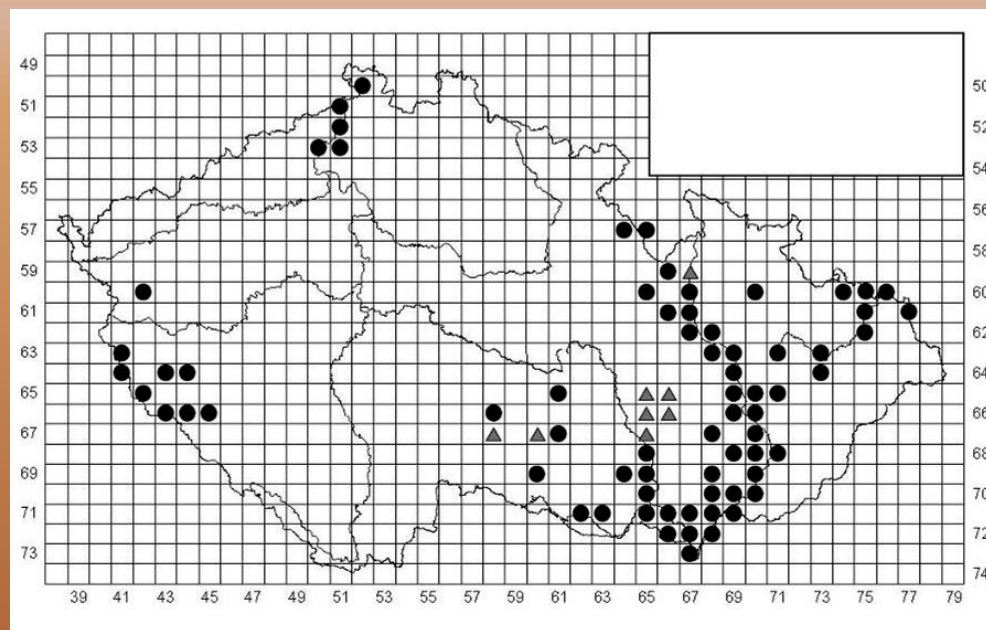

SPOLEČNOST
CASTOR

Jeden z prvních kroků:

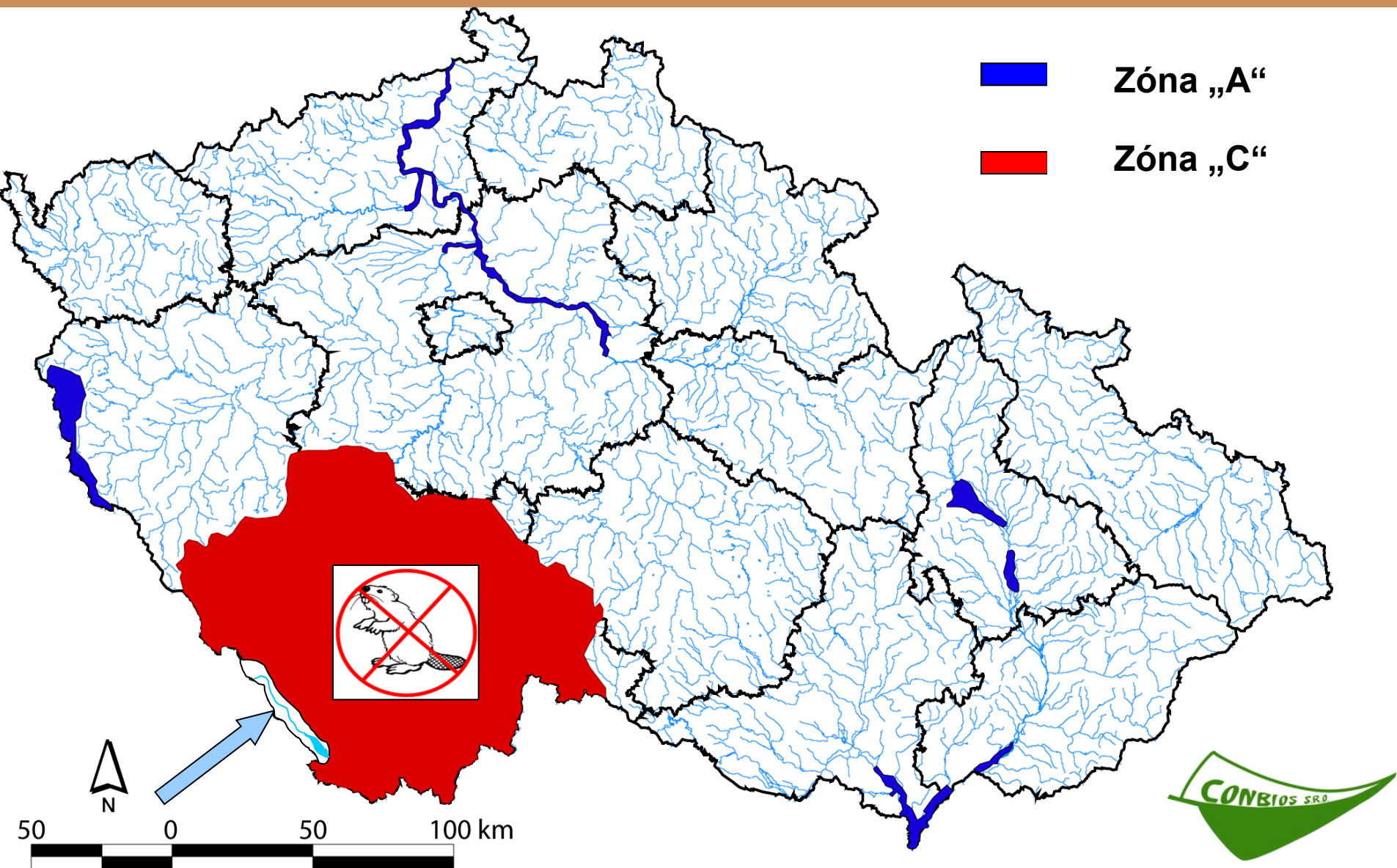
**Analýza území ČR
pomohla odhalit oblasti s
největšími riziky konfliktů
(rybníční oblasti)**

**A byla porovnána s
tehdejším (2004)
stavem populace**

Výsledkem byl návrh vhodných a nevhodných území (s různým stupněm rizik) (upraveno v létě 2009)

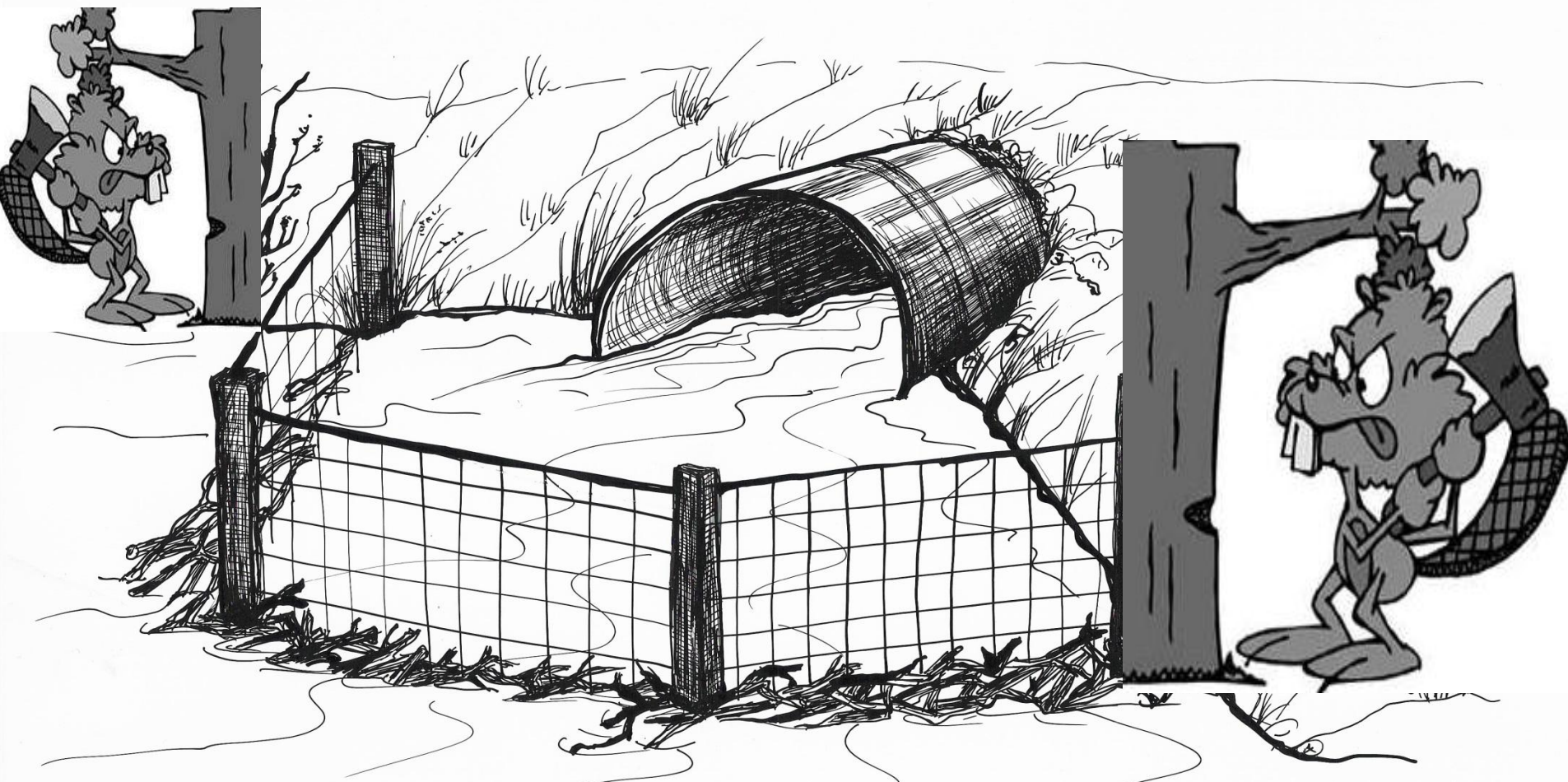
Technická opatření pro ochranu před zaplavováním pozemků (meliorační drenáže hrází)

Technická opatření pro ochranu před zaplavováním pozemků

klamač bobrů – „beaver deceiver“™ autor: Skip Lisle, Maine, USA

Obecný princip deceiveru, který je vždy nutno přizpůsobit konkrétním podmínkám...

Technická opatření pro ochranu před zaplavováním pozemků (klamač bobrů – „beaver deceiver“^{TM}) – Rožnov pod Radhoštěm

Realizace... špatná aplikace – bobři se radují, malá
ohrádka je ideální základ pro hráz!

CONBIOS S.R.O.

Technická opatření pro ochranu před zaplavováním pozemků (klamač bobrů – „beaver deceiver“^{TM}) – Rožnov pod Radhoštěm

Realizace... špatná aplikace – bobři se radují, malá
ohrádka je ideální základ pro hráz!

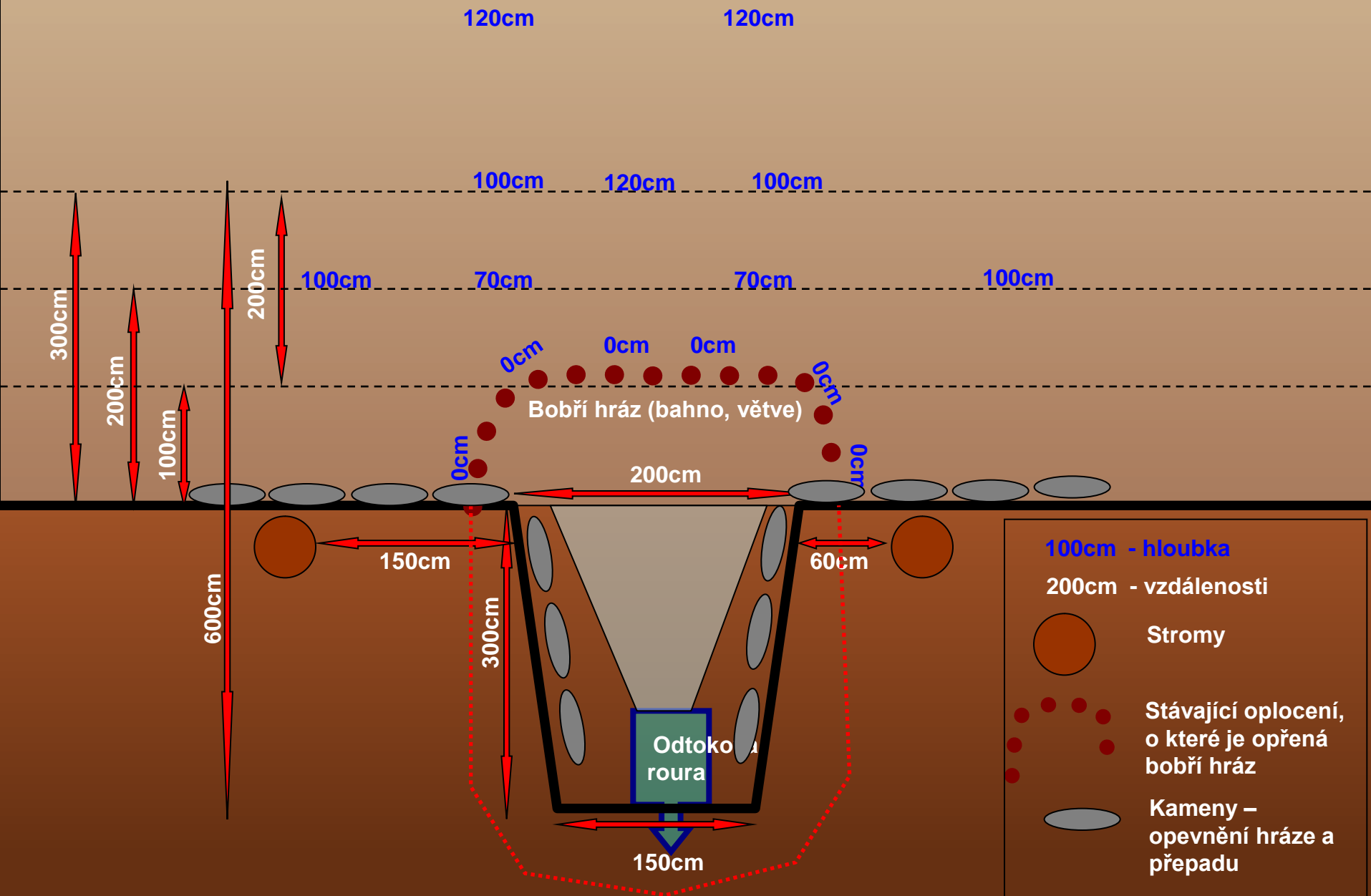
Technická opatření pro ochranu před zaplavováním pozemků (klamač bobrů – „beaver deceiver“™) – Rožnov pod Radhoštěm

Realizace...opakované čištění k ničemu nevede.

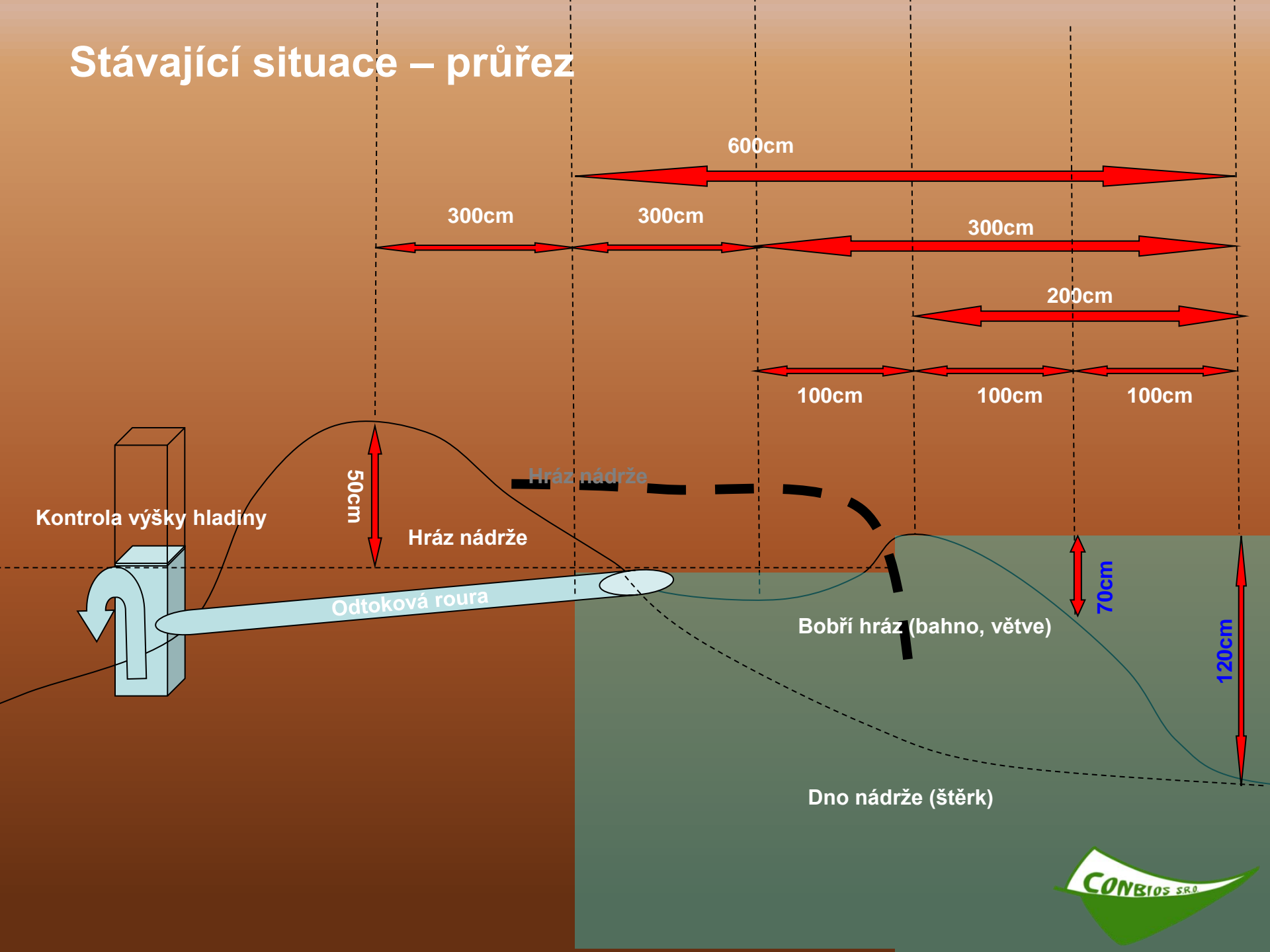

Stávající situace – půdorys

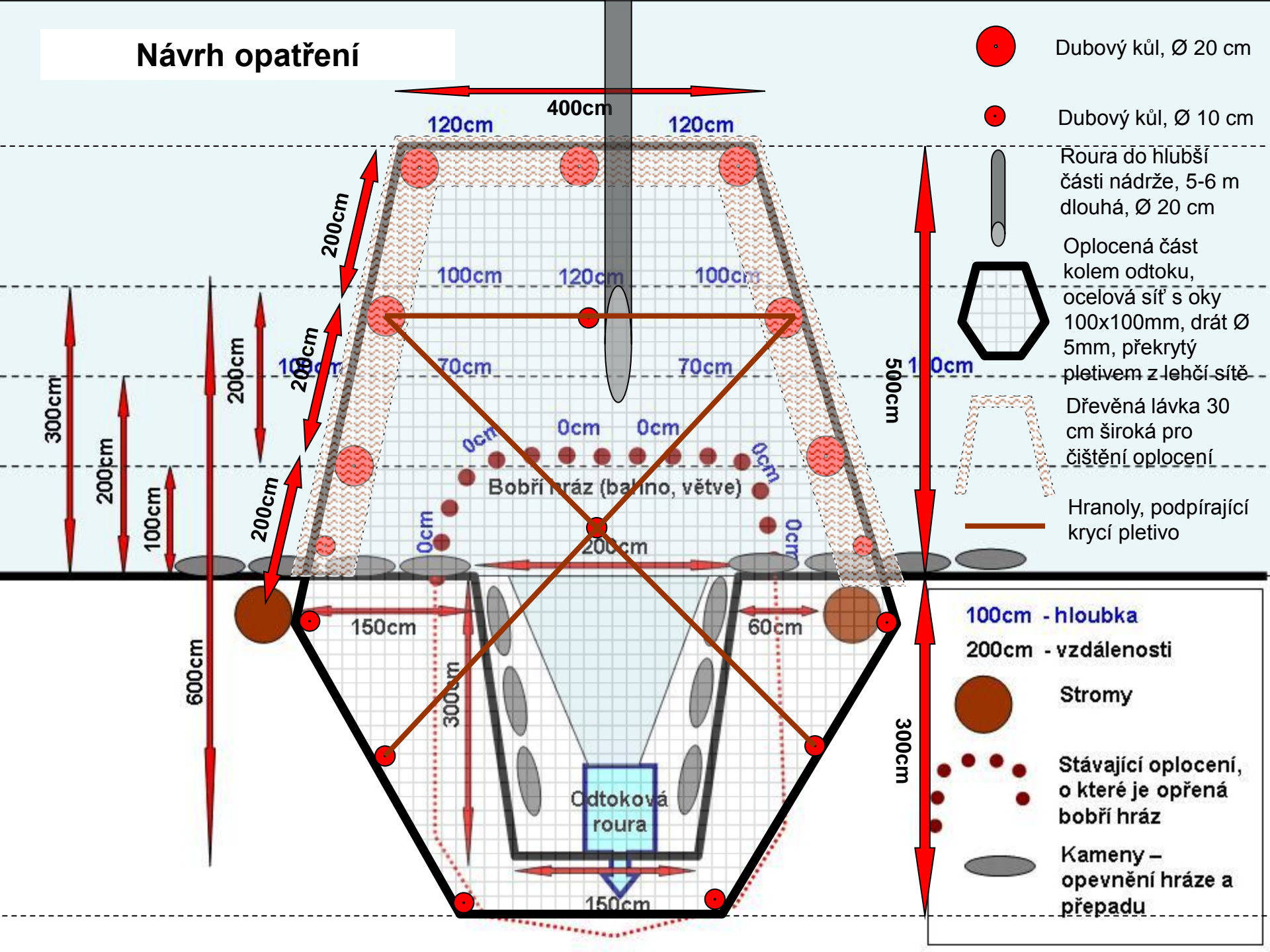

Stávající situace – průřez

Návrh opatření

Technická opatření pro ochranu před zaplavováním pozemků (klamač bobrů – „beaver deceiver“^{TM}) – Rožnov pod Radhoštěm

Realizace, 1. 11. 2012... doprava materiálu.

Technická opatření pro ochranu před zaplavováním pozemků (klamač bobrů – „beaver deceiver“™) – Rožnov pod Radhoštěm

Realizace... likvidace nefunkčního opatření.

Technická opatření pro ochranu před zaplavováním pozemků (klamač bobrů – „beaver deceiver“™) – Rožnov pod Radhoštěm

Realizace... zaměření nákresu.

CONBIOS s.r.o.

Technická opatření pro ochranu před zaplavováním pozemků (klamač bobrů – „beaver deceiver“^{TM}) – Rožnov pod Radhoštěm

Realizace... vytýčení zařízení pomocí kolíků.

Technická opatření pro ochranu před zaplavováním pozemků (klamač bobrů – „beaver deceiver“™) – Rožnov pod Radhoštěm

Realizace...

Technická opatření pro ochranu před zaplavováním pozemků (klamač bobrů – „beaver deceiver“™) – Rožnov pod Radhoštěm

Realizace...

Technická opatření pro ochranu před zaplavováním pozemků (klamač bobrů – „beaver deceiver“™) – Rožnov pod Radhoštěm

Realizace...

Technická opatření pro ochranu před zaplavováním pozemků (klamač bobrů – „beaver deceiver“™) – Rožnov pod Radhoštěm

Realizace...

Technická opatření pro ochranu před zaplavováním pozemků (klamač bobrů – „beaver deceiver“™) – Rožnov pod Radhoštěm

Realizace...

Technická opatření pro ochranu před zaplavováním pozemků (klamač bobrů – „beaver deceiver“™) – Rožnov pod Radhoštěm

Realizace...

Technická opatření pro ochranu před zaplavováním pozemků (klamač bobrů – „beaver deceiver“™) – Rožnov pod Radhoštěm

Realizace...

Technická opatření pro ochranu před zaplavováním pozemků (klamač bobrů – „beaver deceiver“^{TM}) – Rožnov pod Radhoštěm

Realizace...

Technická opatření pro ochranu před zaplavováním pozemků (klamač bobrů – „beaver deceiver“™) – Rožnov pod Radhoštěm

Realizace... hlavně vyzkoušet jestli odolá zubům!

Technická opatření pro ochranu před zaplavováním pozemků (klamač bobrů – „beaver deceiver“^{TM}) – Rožnov pod Radhoštěm

Realizace... od rána do noci.

Technická opatření pro ochranu před zaplavováním pozemků (klamač bobrů – „beaver deceiver“™) – Rožnov pod Radhoštěm

Realizace... další den práce.

CONBIOS s.r.o.

Technická opatření pro ochranu před zaplavováním pozemků (klamač bobrů – „beaver deceiver“^{TM}) – Rožnov pod Radhoštěm

Realizace...

Technická opatření pro ochranu před zaplavováním pozemků (klamač bobrů – „beaver deceiver“™) – Rožnov pod Radhoštěm

Realizace... uzavření pletiva, nikdo nesmí zůstat
uvnitř :o)

Technická opatření pro ochranu před zaplavováním pozemků (klamač bobrů – „beaver deceiver“™) – Rožnov pod Radhoštěm

Realizace... je skoro tma, ale dílo je hotovo!

CONBIOS S.R.O.

Technická opatření pro ochranu před zaplavováním pozemků (klamač bobrů – „beaver deceiver“^{TM}) – Rožnov pod Radhoštěm

**Funguje! O dva měsíce později, 8. 1. 2013 – sníh
a mráz dílo nepoškodil!**

Technická opatření pro ochranu před zaplavováním pozemků (klamač bobrů – „beaver deceiver“^{TM}) – Rožnov pod Radhoštěm

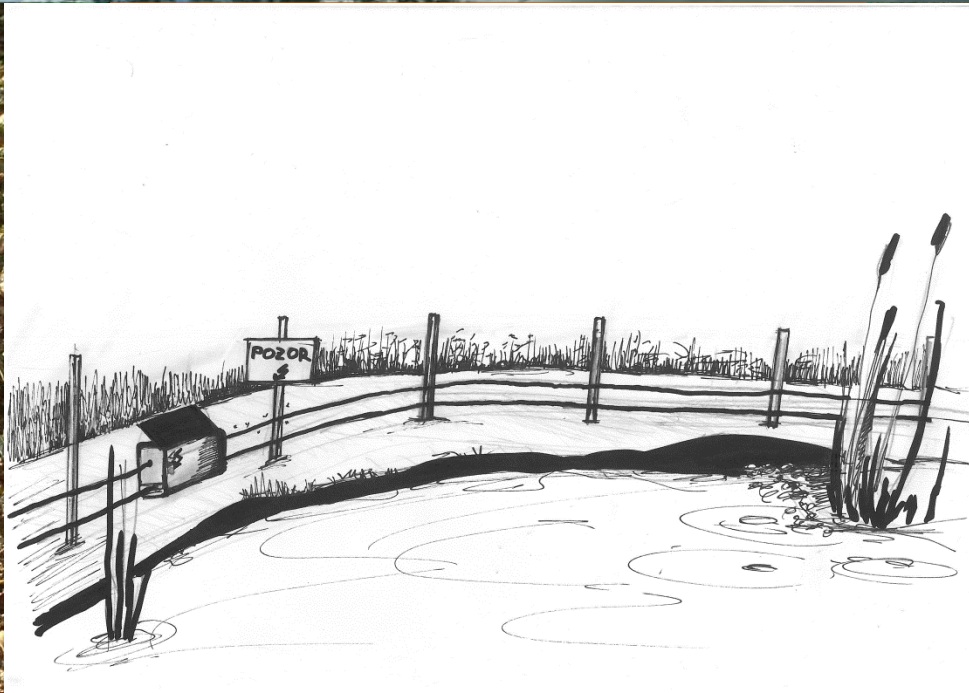

Stále funguje, o rok později, 9. 10. 2013 - bobři to stále nenašli!

Ochrana většího území před okusem

Ochrana jednotlivých stromů před okusem

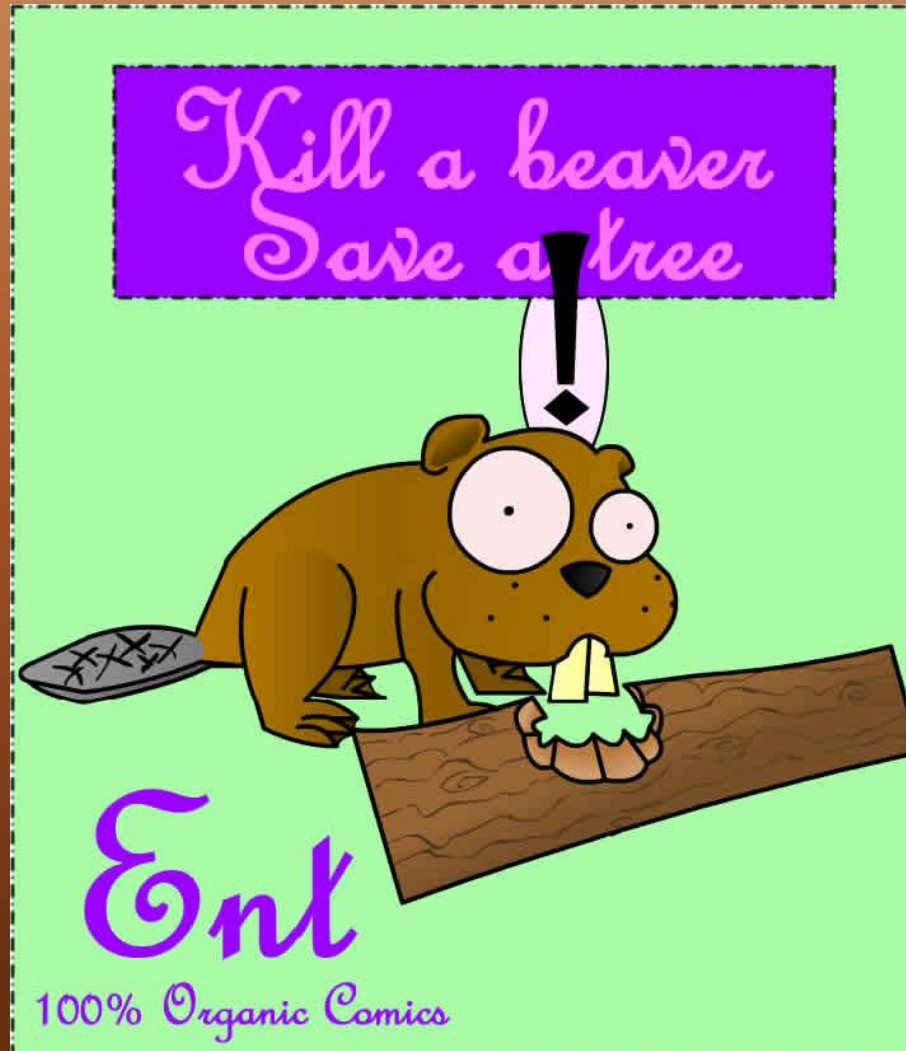
Proč se ochrana bobra soustředuje na ochranu hrází, stromů a parků?

Abychom obrátili známe heslo:

„Zabij bobra, zachrániš strom“

Na heslo:

„Ochraň strom, zachrániš bobra“

K péči o bobra patří záchrana zatoulanců

Rychlá rota

Tady ho máme!

A zpět do přírody :o)

CONBIOS s.r.o.

CONBIOS S.R.O.

A zase – najdi a zachraň bobra!!!

CONBIOS SR.O

**Cesta jednoho
bobřího tuláka za
7 dní... Jeho
hmotnost se
snížila z 24 na 21
kg, ale přežil...**

Další zbloudilec!

© Foto: Hana Vytopilová

© Foto: Hana Vytopilová

© Foto: Hana Vytopilová

Ale ne každý bobr dopadne tak dobře :o(
(tento byl přejet autem u Těrlické nádrže)

Práce s veřejností - bobří špalíček

[illegible]

Bobří špalíček – učení učitelů....

CONBIOS S.R.O.

Práce s veřejností
bobří vycházky
bobří den

Bóbr prostě potřebuje naši péči!

**Bobři děkují za pozornost a především za
pochození, které jim umožní soužití s
člověkem**

CONBIOS S.R.O.

vlastimil.kostkan@conbios.eu

www.conbios.eu